

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra občanské výchovy a filozofie

**Obecní samospráva v České republice
(konkretizace na příkladu městyse Davle)**

bakalářská práce

**Municipal self – government in the Czech Republic
(concretization on the example of municipality Davle)**

bachelor thesis

Autor: Miluše Ferencová

Vedoucí práce: PhDr. Josef Straceny, CSc.

2013

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci *Obecní samospráva v České republice (konkretizace na příkladu městyse Davle)* vypracovala samostatně. Veškerou použitou literaturu a další podkladové materiály uvádím v přiloženém seznamu literatury.

V Davli dne 21. listopadu 2013 Podpis autora: .....

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce, panu PhDr. Josefu Stracenému, CSc., za trpělivost, vstřícnost a odborné rady, které mi poskytl při vypracování této práce. Dále děkuji panu Mgr. Jiřímu Prokūpkovi, starostovi městyse Davle, za poskytnutí informací.

Děkuji také své rodině za podporu, které se mi dostávalo po celou dobu mého studia.

Anotace

Cílem bakalářské práce „Obecní samospráva v České republice (konkretizace na příkladu městyse Davle)“ je teoretické a zároveň i praktické popsání činnosti obecní samosprávy v České republice. Práce, rozdělena do dvou hlavních částí, které se dále dělí na jednotlivé kapitoly a podkapitoly, obsahuje teoretický popis dané problematiky, na něj navazuje praktická část zobrazující konkrétní fungování obecní samosprávy v místě mého bydliště, v městyse Davli.

Annotation

The aim of Bachelor thesis "Municipal self - government in the Czech Republic (concretization on the example of municipality Davle)" is a theoretical as well as practical description of the activity of municipal autonomy in the Czech Republic. The work is divided into two main parts, which are further divided into chapters and sub-chapters, contains a theoretical description of the issue to him, followed by a practical section showing the specific functioning of municipal government in the place of my residence in the township Davle.

Obsah

ÚVOD	7
TEORETICKÁ ČÁST	9
1. HISTORICKÝ VÝVOJ ÚZEMNÍ SPRÁVY	10
2. ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY	15
3. OBEC	17
3. 1. Druhy obcí	17
3. 2. Název obce	19
3. 3. Symboly obce	20
3. 4. Území obce	21
3. 5. Občané obce a jejich práva	21
3. 5. 1. Čestné občanství	22
3. 6. Působnost obce	22
3. 6. 1. Samostatná působnost	23
3. 6. 2. Přenesená působnost.....	24
4. ORGÁNY OBCE	26
4. 1. Zastupitelstvo obce	26
4. 1. 1. Člen zastupitelstva	27
4. 1. 2. Působnost zastupitelstva	30
4. 1. 3. Zasedání zastupitelstva obce	31
4. 1. 4. Rozpuštění zastupitelstva	33
4. 1. 5. Výbory zastupitelstva	33
4. 2. Rada obce	35
4. 2. 1. Členové rady obce.....	35
4. 2. 2. Působnost rady obce.....	35
4. 2. 3. Schůze rady obce	37
4. 2. 4. Komise rady obce	37
4. 3. Starosta obce a jeho pravomoci	37
4. 3. 1. Možnost zavedení přímé volby starostů	38
4.3.2. Přímá volba starostů na Slovensku	40
4. 4. Místostarosta obce	41
4. 5. Obecní úřad	41
4. 5. 1. Pověřený obecní úřad	42
4. 5. 2. Obecní úřad obce s rozšířenou působností.....	42

4. 5. 3. Tajemník obecního úřadu	42
4. 6. Zvláštní orgány obce	43
4. 7. Obecní policie	43
5. MAJETEK OBCE A HOSPODAŘENÍ S NÍM.....	45
6. ROZPOČET OBCE	46
6. 1. Obsah rozpočtu	46
6. 2. Rozpočtový proces	47
6. 3. Finanční problémy obcí	49
6. 3. 1. Zadluženost obcí	49
6. 3. 2. Monitoring hospodaření obcí	51
PRAKTICKÁ ČÁST	53
1 . CHARAKTERISTIKA MĚSTYSE DAVLE.....	54
1.1 Historie Davle.....	54
1. 2. Navrácení titulu městyse	55
1. 3. Symboly	55
1. 4. Území městyse Davle	55
1. 5. Obyvatelé Davle	55
1. 6. Spolková činnost a kulturní život	56
1. 7. Vize rozvoje městyse Davle	56
2. ORGÁNY MĚSTYSE DAVLE.....	58
2. 1. Zastupitelstvo městyse	58
2. 1. 1. Výbory zastupitelstva	58
2. 1. 2. Kulturní komise a komise životního prostředí	59
2. 2. Starosta a místostarosta městyse	59
2. 3. Úřad městyse Davle	61
3. MAJETEK MĚSTYSE DAVLE	65
4. ROZPOČET MĚSTYSE DAVLE	66
ZÁVĚR.....	68
LITERATURA	69
PŘÍLOHY	72

Úvod

Činnost obecní samosprávy se týká každého občana České republiky. Všichni jsme občany konkrétní obce, týkají se nás rozhodnutí, která naše obec činí, a problémy, jež řeší. S výsledky činnosti obecní samosprávy se setkáváme přímo či nepřímo v našem každodenním životě. Ve svém zájmu by se měl každý občan zajímat o dění ve své obci a aktivně se do něj zapojovat. S tím souvisí i skutečnost, aby sami občané rozuměli činnosti samosprávy své obce, znali svá práva a uměli je efektivně využívat. Orientace v oblasti veřejné správy a samosprávy by měla patřit k elementárním znalostem každého člověka.

Cílem této práce je popsání činnosti obecní samosprávy v České republice, a to z teoretického i praktického hlediska. Jako příklad mi bude v praktické části mé bakalářské práce sloužit fungování obecní samosprávy v místě, kde žiji- v městyse Davli.

Práce je rozdělena na dvě části: teoretickou, doplněnou o některé aktuální záležitosti (možnost zavedení přímého způsobu volby starosty obce, finanční problémy obcí), a praktickou zobrazující konkrétní fungování obecní samosprávy v místě mého bydliště, v městyse Davli.

Při zpracování teoretické části budu vycházet převážně z odborných publikací autorů: Hendrych Dušan, Koudelka Zdeněk, Čebičová Taisia, Brůna Miroslav, Vedral Jiří, Novotný Vladimír a Provozánková Romana. Informace čerpané z těchto zdrojů budu současně doplňovat o informace z příslušných právních předpisů a některých výkladů ministerstva vnitra.

Zdrojem praktické části práce jsou informace čerpané z webových stránek městyse Davle, z Kroniky městyse Davle, z informačního portálu veřejné správy, ze strategického plánu, ze zápisů z jednání zastupitelstva obce, dále informace z obecního zpravodaje Soutok a informace získané z konzultací s pracovníci obecního úřadu a rozhovoru se starostou obce.

Úvodem teoretické části práce je nástin historických mezníků ve vývoji územní správy na našem území. Dále je charakterizována územní samospráva České republiky jako část veřejné správy. Vzhledem k danému tématu práce je poté věnován největší prostor obecní samosprávě. Přes počáteční charakteristiku obce

a jejích hlavních znaků se práce dále zabývá orgány obce: obecním zastupitelstvem, radou obce, starostou, obecním úřadem, zvláštními orgány obce a obecní policií. Poté následuje kapitola týkající se majetku obce a na závěr kapitola zabývající se rozpočtem obce.

Praktická část ukazuje principy obecní samosprávy popsané v teoretické části, tak jak fungují v praxi, na konkrétním příkladu městyse Davle. Tato část se drží zavedené struktury teoretické části. Jednotlivé oddíly navazují na oddíly teoretické části a představují uplatnění zpracované problematiky v praktickém životě obce.

TEORETICKÁ ČÁST

1. HISTORICKÝ VÝVOJ ÚZEMNÍ SPRÁVY

Vznik územní samosprávy na našem území souvisel s významnými změnami (zrušení poddanství, roboty a následná reforma správního systému), které byly podníceny revolučním rokem 1848. Základem právní úpravy postavení obcí se stal tzv. prozatímní obecní zákon ze 17. března 1849, jenž byl prvním obecním zřízením. V jeho všeobecném ustanovení je zakotvena zásada „základ svobodného státu jest obec svobodná.“ Na základě právní úpravy obecního zřízení byly rozeznávány obce místní, okresní a krajské. Platnosti nabyla jen ustanovení o místních obcích.¹ Prozatímní obecní zákon dále rozlišoval dvojí působnost obcí: přirozenou, týkající se bezprostředního vlastního zájmu obce, a přenesenou, zabývající se správou veřejných věcí delegovaných státem.² Členění působnosti místních obcí se stalo základem dělení působnosti obcí i v následujících právních úpravách.³ Správa obecních věcí byla dána do rukou obecních orgánů: obecního výboru, obecního představenstva a starosty. V čele obce stál obecní výbor, který volili příslušníci obce na základě nerovného volebního práva daného majetkovým censem. Obecní výbor volil ze svých členů obecní představenstvo v čele s představeným a staršími obce. Zvláštní postavení zaujímal statutární města⁴, v jejichž městských částech mohla existovat zvláštní samospráva.⁵ 1. ledna roku 1850 byly v rámci českých zemí (Čechy, Morava, Slezsko) zřizovány okresy. V čele okresu stál okresní hejtman s okresním hejtmanstvím jako orgánem státní správy.⁶ Další významnou právní úpravu představoval rámcový říšský zákon obecní z roku 1862, na nějž navazovaly zemské zákony pro Slezsko (přijato v roce 1863), pro Moravu a pro Čechy (obojí z roku 1864). Obecní zřízení platilo pro všechny obce. Výjimečné postavení měla statutární města, jež měla zákonem přiznané právo řídit se svými statuty. V té době musel každý občan náležet do některé obce. Domovské právo se získávalo narozením nebo udělením. Význam domovského práva spočíval např. v povinnosti obce postarat se o občany v sociální tísní.⁷ Územní státní správu vykonávaly okresní hejtmanství a zemské úřady. Územní samospráva byla tvořena

¹HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 8. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 127.

²ČEBIČOVÁ, Taisia et al. *Obec, postavení, správa, činnost*. Praha: ISV, 1996, s. 12.

³HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 8. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 127.

⁴Brno (1849), Olomouc (1849), Opava (1849), Jihlava (1864), Znojmo (1867), Uherské Hradiště (1867), Kroměříž (1870), Frýdek a Bílsko (1869), Praha (1849), Plzeň a Liberec (1850).

⁵KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 68.

⁶Tamtéž, s. 69.

⁷ČEBIČOVÁ, Taisia et al. *Obec, postavení, správa, činnost*. Praha: ISV, 1996, s. 12.

obcemi a zemskými sněmy, v Čechách byla navíc složkou územní samosprávy okresní zastupitelstva.⁸ Organizace samosprávy ze 60. let 19. století zůstala v nezměněné podobě až do vzniku Československé republiky.

Po vzniku Československé republiky byly stávající rakouské právní předpisy na území českých zemí ponechány v platnosti tzv. recepčním zákonem. Tímto zůstala zachována kontinuita s právním řádem a organizací veřejné správy Rakousko – Uherska. S přijetím Ústavy z roku 1920 byl přijat i zákon č. 126/1920 Sb., o zřízení župních a okresních úřadů v Republice československé. Podle zmiňovaného zákona se měly základní správní jednotkou stát župy. Zákon předpokládal zrušení zemí a vznik 14 žup. V účinnost vstoupil tento zákon pouze na Slovensku, v českých zemích se župní zřízení nezrealizovalo.⁹ Definitivní úpravy se samospráva dočkala se zákonem č. 125/1927 Sb., o organizaci politické správy. Republika se nově administrativně členila na zemi Českou, Moravskoslezskou, Slovenskou a Podkarpatoruskou. Zemi spravoval zemský úřad, v jehož čele stál zemský prezident, kterého jmenoval prezident republiky a jež byl podřízen ministru vnitra, a zemské zastupitelstvo. Nižšími správními jednotkami se staly okresy, v jejichž čele stál okresní hejtman.¹⁰ Zemský prezident i hejtman předsedali voleným orgánům. Dvě třetiny úředníků v zemských a okresních zastupitelstvech byly zvoleny, ostatní členy jmenovala vláda, resp. ministr vnitra. Po celou dobu první republiky zůstalo obecní zřízení v platnosti, doplnily jej však novely týkající se volebního řádu, organizace obce, vztahu obcí a státu a finančního hospodaření obce. Volebním zákonem č. 75/1919 Sb. bylo přiznáno volební právo všem osobám splňujícím podmínku tříměsíčního pobytu v obci. Věková hranice volitelnosti byla stanovena 26 lety a požadován byl alespoň roční pobyt na území obce. Novela k obecním zřízením upravovala vnitřní organizaci obce, postavení členů obecních orgánů a veřejných zaměstnanců, ale také i vztahy obcí a orgánů státní správy. Orgány obce sestávaly z obecního zastupitelstva, obecní rady, starosty a komise. Obecní rada měla na starosti záležitosti samostatné i přenesené působnosti, které nebyly přiděleny obecnímu zastupitelstvu. Právním náležejícím úředníkům obce byla účast při jednáních sborových orgánů s hlasem poradním.

---

⁸ČEBIČOVÁ, Taisia et al. *Obec, postavení, správa, činnost*. Praha: ISV, 1996, s. 13.

⁹RŮŽKOVÁ, Jiřina et al. *Historický lexikon obcí České republiky 1869 – 2005*. Praha: Český statistický úřad, 2006, s. 12.

¹⁰Tamtéž, s. 13.

Problém v tehdejším Československu představovala zadluženost obcí. Vydanými finančními novelami a dalšími státními opatřeními se ale problém neřešil a zadluženost obcí stále stoupala. Finanční problémy obcí vedly ke zvyšování vlivu státu ve výkonu samosprávy. Při posilování centralizačních tendencí měla v té době vliv i stále se zhoršující bezpečnostní situace státu.¹¹

Prosincem roku 1938 začíná postupná likvidace dosavadní státní správy a samosprávy. Podpis Mnichovské dohody startuje pozvolnou fašizaci společensko-politického života. Podle čl. 3 Výnosu vůdce a říšského kancléře o Protektorátu Čechy a Morava měl mít Protektorát samosprávný charakter, ale protože cílem Německé říše bylo postupné omezení autonomie, nebyla úmyslně úprava autonomních práv přijata. Tuto dobu v oblasti veškeré správy charakterizuje faktická kontrola protektorátních orgánů a konec činnosti samosprávných orgánů. Protektorátní správa byla na místní i ústřední úrovni plně závislá na okupačních úřadech. S nástupem Reinharda Heydricha do funkce zastupujícího říšského protektora začíná odstraňování veškerých pozůstatků autonomie. Cílem mělo být splnutí zbytku českých zemí s územím říše.

Vývoj samosprávy po druhé světové válce v Československu se nesl v jiném duchu než samospráva vyvíjející se od poloviny 19. století. Ústavním dekretem prezidenta republiky č. 11/1944 úř. věst. čsl., o obnovení právního pořádku, byla zakotvena právní kontinuita poválečného právního řádu s předmnichovským. Právní předpisy vydané od 30.9.1938 do odstranění nesvobody nebyly součástí Československého právního řádu. Neplatnost změn z let 1938 až 1945 stvrzoval taktéž dekret prezidenta republiky z 27. října 1945 č. 121/1945 Sb., o územní organizaci správy. Na základě zmiňovaného dekretu prezidenta republiky bylo obnoveno dřívější zemské zřízení. Územní samospráva však obnovena nebyla. Na území Československa vznikly podle ústavního dekretu prezidenta republiky ze dne 4. prosince 1944 č. 18/1944 úř. věst. čsl., o národních výborech a Prozatímním národním shromáždění, nadále národní výbory jakožto orgány státní správy na místní, okresní a zemské úrovni. Národní výbory vykonávaly státní správu v místě svého působení a také samosprávu. V Ústavě (zákon č. 150/1948 Sb.) v §124 bylo potvrzeno postavení národních výborů a sloučení státní správy a samosprávy.

---

¹¹ ČEBIČOVÁ, Taisia et al. *Obec, postavení, správa, činnost*. Praha: ISV, 1996, s. 13 - 14.

Ústava taktéž zakotvovala krajské zřízení. Zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení, s účinností od 1. února 1949 byly zřízeny kraje a krajské národní výbory. Území bylo rozčleněno do 13 krajů, hlavní město Praha mělo zvláštní postavení a bylo rovno krajům. Praha byla samostatnou správní jednotkou s Ústředním národním výborem, který měl rovné postavení ke krajskému národnímu výboru. Na území hlavního města bylo zřízeno 16 městských obvodů. Statutární města byla nadále zrušena. Zákonem bylo rovněž zrušeno zemské zřízení. Podle zákona okresy a obce mohly náležet jen do obvodu jednoho kraje. S tímto souvisela i nová územní organizace okresů, několik jich bylo zrušeno a bylo zřízeno více nových, v konečném počtu jich bylo 192.¹² V roce 1949 byl majetek obcí znárodněn. Obce ztratily s právní subjektivitou i samosprávné postavení. Národní výbory hospodařily se státním majetkem a jejich rozpočty byly součástí státního rozpočtu.¹³

Další novou úpravu územní veřejné správy stanovoval zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu. S účinností od 1. července 1960 se výrazně snížil počet okresů, ze 192 na 75, a krajů, ze 13 na 7. Hlavní město Praha představovalo 76. okres a 8. kraj. Tato organizace trvala po dobu třiceti následujících let.

Federativním uspořádáním Československé federativní republiky vznikla Česká socialistická republika. Nové uspořádání státu se odrazilo také v postavení národních výborů, jejichž činnost měla za úkol řídit národní rada jakožto nejvyšší zastupitelský sbor republiky. Z důvodů komplikací se zajišťováním správní agendy místními národními výbory působícími v malých obcích (s méně než 2500 obyvateli) vznikaly větší obce, jež zahrnovaly rozsáhlejší území. Bylo navrženo 170 obcí jako obvodních středisek a 1029 obcí jako středisek místních. Snižování počtu místních národních výborů probíhalo v průběhu 70. a 80. let 20. století. Snížení počtu obcí představovalo výrazný zásah do platného územního uspořádání. Sloučením více obcí vznikl nový územní správní celek. Vznikal taktéž jeden společný národní výbor pro více obcí, bez toho aniž by obce byly sloučeny. Obce označené jako střediska místního významu se stávaly střediskovými obcemi. Problém ovšem představovala činnost těchto místních národních výborů, která

---

¹²RŮŽKOVÁ, Jiřina et al. *Historický lexikon obcí České republiky 1869 – 2005*. Praha: Český statistický úřad, 2006, s. 13.

¹³ČEBIČOVÁ, Taisia et al. *Obec, postavení, správa, činnost*. Praha: ISV, 1996, s. 14.

byla zaměřena k preferování zájmů střediskové obce na úkor zájmů obcí přiřčených.¹⁴

Rok 1989 se nesl v naší zemi ve znamení významných politicko-společenských změn, které se výrazně promítly i do struktury místní správy. Obec byla Ústavou stanovena za základní územní správní jednotku, která byla samostatnou od státu oddělenou částí veřejné správy, mající vlastní majetek a samostatně hospodařící. V roce 1990 byla ukončena činnost krajských národních výborů, zanikly i ostatní národní výbory. Na podzim roku 1990 se konaly první svobodné volby do obecních zastupitelstev. V devadesátých letech dochází k nárůstu počtu obcí, řada menších obcí využila nové možnosti a osamostatňovala se.¹⁵ Zákonem č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, byly zřízeny okresní úřady ve městech, v nichž dříve byla sídla okresních národních výborů. Okresní úřady měly za úkol vykonávat státní správu v příslušných územních obvodech.

1. ledna 1993 vznikla Česká republika. Účinnosti tímto dnem nabyla Ústava České republiky. Územní samosprávě je v Ústavě České republiky věnována hlava sedmá s články 99 – 105. Základním územním samosprávným celkem byla ustanovena obec a vyšším územním samosprávným celkem kraj. Kontinuitu činnosti veřejné správy zajistil tzv. recepční zákon (zákon č. 4/1993 Sb., o opatřeních souvisejících se zánikem České a Slovenské Federativní republiky). V této době stále existovaly okresy, které nebyly samosprávnými celky. Jednalo se o decentralizovaný orgán státní správy se všeobecnou působností. Jejich význam posilovala v té době skutečnost, že neexistovaly vyšší územní správní celky. Zřizovatelem okresních úřadů byla vláda. K ukončení činnosti okresních úřadů vedlo až vytvoření vyšších územních samosprávných celků – krajů. Okresní úřady byly zrušeny k 31. prosinci 2002.

Postavení územních samosprávných celků upravily nově přijaté zákony¹⁶ platné od roku 2000. V této době vyvrcholila příprava reformy veřejné správy.¹⁷

---

¹⁴RŮŽKOVÁ, Jiřina et al. *Historický lexikon obcí České republiky 1869 – 2005*. Praha: Český statistický úřad, 2006, s. 14 - 15.

¹⁵ČEBIČOVÁ, Taisia et al. *Obec, postavení, správa, činnost*. Praha: ISV, 1996, s. 15.

¹⁶ Přijat byl zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, v platném znění, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v platném znění

¹⁷ RŮŽKOVÁ, Jiřina et al. *Historický lexikon obcí České republiky 1869 – 2005*. Praha: Český statistický úřad, 2006, s. 15.

2. ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY

Chceme-li definovat pojem *územní samosprávy*, je vhodné nejprve vycházet z charakteristiky pojmu *veřejná správa*. Veřejnou správou rozumíme záměrnou činnost, jejímž cílem je naplňování veřejného zájmu. O veřejné správě lze také mluvit jako o souboru orgánů a subjektů, které tuto činnost vykonávají.¹⁸ V prvním případě hovoříme o správě v materiálním (funkčním) pojetí, ve druhém případě jde o správu ve formálním (institučním, organizačním) pojetí. V materiálním pojetí je veřejná správa činnost, kterou konají státní nebo jiné veřejné instituce a která není činností zákonodárnou ani soudní. Ve formálním pojetí je kladen důraz na to, jaký orgán tuto činnost vykonává.¹⁹ Veřejná správa je systémem, který se obecně dále dělí na dva subsystémy: státní správu, kterou vykonává stát prostřednictvím svých institucí, a samosprávu, která je uskutečňována jinými subjekty než státem. Samosprávu lze tedy definovat jako část veřejné správy, která má právo spravovat své záležitosti samostatně, vlastním jménem a prostředky.²⁰ Územní samospráva je vykonávána v rámci daných územně administrativních jednotek, na které se stát dělí.²¹ V České republice územní samosprávu vykonávají obce, kraje a hlavní město Praha.²² „Přiznání práva na samosprávu je akceptování toho, že obce a kraje logicky mají větší předpoklady a zainteresovanost pro řešení lokálních, resp. regionálních záležitostí než stát.“²³

Základní principy územní samosprávy jsou stanoveny v Ústavě České republiky. V České republice existuje dvoustupňový systém územní samosprávy. Podle Ústavy ČR (ústavní zákon č. 1/1993 hlava VII čl. 99) se Česká republika člení na obce, základní územní samosprávné celky, a kraje, vyšší územní samosprávné celky.²⁴ Zvláštní místo mezi obcemi ČR zaujímá hlavní město Praha, jež je zároveň krajem i obcí.²⁵ Postavení a působnost hl. m. Prahy upravuje zákon o hlavním městě Praze, č. 131/2000 Sb., v platném znění. Na základě zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků, bylo na území České

---

¹⁸ VEDRAL, Josef. *Obecné principy organizace a činnosti veřejné správy*. Praha: Institut pro místní správu, 2006, s. 4.

¹⁹ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 8. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 7.

²⁰ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: Teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007, s. 11.

²¹ Tamtéž, s. 12.

²² BRŮNA, Miroslav. *Veřejná správa (po 1. lednu 2003)*. Praha: Institut pro místní správu, 2003, s. 12

²³ Tamtéž, s. 13.

²⁴ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: Teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007, s. 27.

²⁵ BRŮNA, Miroslav. *Veřejná správa (po 1. lednu 2003)*. Praha: Institut pro místní správu, 2003, s. 12.

republiky vytvořeno 14 vyšších územních samosprávných celků – krajů²⁶: Hlavní město Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj, Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj, Olomoucký kraj, Moravskoslezský kraj a Zlínský kraj.²⁷

Kraje vznikly k 1. 1. 2001. Co se týče vztahu obce a kraje, nejedná se, jak by se mohlo podle použití adjektiva *vyšší* zdát, o nadřízenost a podřízenost. Každý územní samosprávný celek má své vlastní kompetence, do nichž jiný územní samosprávný celek nemá právo zasahovat. Z odst. 2 čl. 104 Ústavy ČR vyplývá, že zastupitelstva mohou rozhodovat ve všech věcech samosprávy, pokud se nejedná o záležitosti svěřené zákonem zastupitelstvům kraje.²⁸

---

²⁶ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 8. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 132.

²⁷ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, v platném znění.

²⁸ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: Teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007, s. 28.

3. OBEC

Ústava České republiky definuje obec jako základní územní samosprávný celek, který je vždy součástí vyššího územního samosprávného celku. Územní samosprávné celky jsou dle Ústavy ČR územními společenstvími občanů mající právo na samosprávu. Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, obec tvoří územní celek vymezený hranicí území obce. Obec samostatně nakládá s vlastním majetkem, je veřejnoprávní korporací, která vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost, která z těchto vztahů vyplývá. Úkolem obce je péče o vlastní území a zájmy svých občanů. Obec má taktéž povinnost při správě svých záležitostí chránit veřejný zájem. Zákonem je zakotveno právo na samostatné spravování záležitostí obce, státní či krajské orgány mohou zasahovat do správy obce jen za podmínky ochrany zákona a vždy jen způsobem, který stanoví zákon. Obec samostatně spravuje zastupitelstvo obce, dalšími orgány jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Shrňme-li předešlá tvrzení stojící v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, můžeme za charakteristické znaky obce označit:

- obyvatelstvo;
- území;
- majetek a hospodaření;
- právní subjektivitu;
- vlastní orgány.

Obcemi jsou všechny historicky vzniklé územní samosprávné celky mající statut obce ke dni 12. listopadu 2000 – účinnosti zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, a také obce, které byly nově zřízeny podle zmiňovaného zákona.²⁹

3. 1. Druhy obcí

V České republice jsou rozlišovány tři druhy obcí³⁰:

- obce „základní“ (myšleny jsou obce, které nejsou městy ani městysi);
- městyse;

---

²⁹ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 94.

³⁰ Tamtéž, s. 94.

- města.

Pojem *vesnice* zákon nepoužívá, i když v obecném vnímání jsou jím myšleny obce, jež nejsou městysi ani městy.³¹

Jednotlivé obce se od sebe rozlišují velikostí, počtem obyvatelstva (v České republice můžeme nalézt obce s méně než 100 obyvateli i několikasettisícová města), ekonomickým i ekologickým bohatstvím, infrastrukturou atd. Členění obcí na města a ostatní obce představuje tradiční dělení obcí odpovídající dosavadnímu právně historickému vývoji, který má své počátky ve středověku. Od této doby se lišily útvary nadané městskými právy s určitou mírou samosprávy – tzv. svobodná města, od vesnických útvarů, které byly jednotkou vrchnostenské správy a byly v poddanství vůči pozemkové vrchnosti. Důsledkem vzniku obecní samosprávy v 19. století bylo odstranění dřívějšího právního rozporu mezi městy a vesnicemi, které byly nadále v rovném právním postavení. Rozdíl se týkaly nadále především názvů orgánů (př. městské zastupitelstvo, městská rada).³²

Městysem, menším městem, mohou být obce, které používaly tohoto označení přede dnem 17. května 1957 a požádají předsedu Poslanecké sněmovny o navrácení tohoto titulu, a nebo obce, které chtějí tohoto označení používat a podají návrh předsedovi Poslanecké sněmovny, který po vyjádření vlády o návrhu rozhodne.³³

Městem je obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, pokud je tak po vyjádření vlády na návrh obce stanoveno předsedou Poslanecké sněmovny.

Pokud obec byla městem přede dnem 17. května 1954 a požádá o navrácení titulu předsedu Poslanecké sněmovny, předseda Poslanecké sněmovny stanoví a určí den, kterým se obec opět stane městem.³⁴

Při sloučení dvou a více obcí, z nichž alespoň jedna je městem, stává se nově vzniklá obec městem. Pokud dojde ke sloučení dvou nebo více obcí, z nichž žádná není městem, ale alespoň jedna je městysem, je nově vzniklá obec městysem. Při oddělení části města nebo městyse platí následující: pokud se oddělí část města a vzniknou dvě nebo více obcí, pak obec nesoucí dále název dosavadního města nebo část jeho názvu zůstává dále městem; oddělí – li se část městyse a vzniknou dvě

³¹ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 95.

³² HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 8. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 145.

³³ §3 odst. 2 a 4 zákona ač. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

³⁴ §3 odst. 1 a 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

nebo více obcí, potom obec, které zůstane název dosavadního městyse či část jeho názvu, je i nadále městysem.³⁵

Zvláštní skupinou měst jsou tzv. statutární města³⁶: Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek – Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav, Prostějov. Statutární města se vyznačují několika specifiky. Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, se může území statutárních měst členit na městské obvody či městské části s vlastními orgány samosprávy. Statutární města můžeme rozdělit do dvou skupin, na statutární města územně členěná a ostatní statutární města. V případě územně členěných statutárních měst hovoříme o městech mající rozdělené buď celé území na městské obvody nebo části; nebo části, na jejichž území jsou zřízeny městské obvody nebo části. Ostatní statutární města se svým postavením neliší od jiných měst.³⁷ Znaky statutárního města má také hlavní město Praha. Její postavení je upraveno zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v platném znění.

Obce také můžeme dělit do skupin podle jejich působnosti.³⁸

3. 2. Název obce

Každá obec v republice má svůj název.³⁹ Většinou se jedná o název historický.⁴⁰ Název obce se vždy uvádí v českém jazyce.

Svůj název mají také části obce. Podle zákona o obcích je částí obce evidenční jednotka tvořená budovami s čísly popisnými a s čísly evidenčními⁴¹ přidělenými v jedné číselné řadě, která leží v jednom souvislém území. Zákon dále přiznává obci právo na rozhodování o názvech částí obce, ulic a dalších veřejných prostranstvích obce, stejně jako název obce uvádějí se názvy částí, ulic a veřejných prostranství v českém jazyce. Platí také zásada, že se při pojmenování ulic a jiných veřejných prostranství nepoužívá shodných názvů a jmen žijících osob veřejného života. Pokud v obci žijí příslušníci národnostní menšiny, lze uvádět název obce, jejich

³⁵ §3 odst. 6 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

³⁶ §4 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

³⁷ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 8. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 146.

³⁸ Více kapitola 3.6. Působnost obce.

³⁹ §27 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

⁴⁰ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 113.

⁴¹ Podle §31 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, čísla popisná a čísla evidenční přiděluje obecní úřad.

částí, ulic a jiných veřejných prostranství a označení budov státních orgánů a územních samosprávných celků také v jazyce národnostní menšiny.⁴² O uvádění cizojazyčných názvů žádají zástupci národnostní menšiny prostřednictvím výboru pro národnostní menšiny, který se podle §117 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, zřizuje v obci, v jejímž územním obvodu žije dle posledního sčítání lidu alespoň 10 % občanů hlásících se k příslušné národnostní menšině. Obec může svůj název ve výjimečných případech měnit, k této změně dává vždy souhlas Ministerstvo vnitra České republiky.

3. 3. Symboly obce

Hlavními vlastními symboly, které může obec užívat, jsou znak a vlajka (prapor).⁴³ Právo obce užívat znak a vlajku obce upravuje §34a zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění. Užívat obecní znak a vlajku mají právo i obecní orgány a organizace, naopak jiné subjekty mohou užívat znak obce jen s jejím souhlasem. Co se týče užívání vlajky obce, není souhlas obce nutný.

Znak obec používá většinou pro označení sídla orgánů obce spolu s velkým státním znakem. Znak obce je barevný obrazec na štítu vytvořený dle heraldických pravidel jako stálé znamení právního statusu. Vznik znaků je historicky spjat s obdobím křížových výprav, kdy znaky sloužily k reprezentaci panovníka a šlechty. Města (spolu s církví) začala znaky užívat ve 12. století. Od roku 1990 jsou znaky udělovány všem obcím, dříve tomu tak bylo hlavně v případě měst a městeček.⁴⁴

Vlajka je stejně jako znak udělována obci za podobných podmínek. Na žádost obce vlajku i znak uděluje předseda Poslanecké sněmovny. Vlastní vlajku nebo znak může užívat též městská část či obvod.⁴⁵

K symbolům, jež může obec užívat, patří také vlastní razítko. Razítko se skládá ze znaku obce a jejího názvu v českém jazyce. Pokud v obci žije jazyková menšina, lze na razítku použít vedle českého názvu i název v jazyce dané menšiny.

Další symboly představují primátorské insignie u statutárních měst a závěsný odznak se státním znakem u ostatních obcí, jež se užívá při zvláštních slavnostních příležitostech. Zvláště historická města také užívají dalších symbolických předmětů:

---

⁴² §29 ods. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

⁴³ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 99.

⁴⁴ Tamtéž, s. 102.

⁴⁵ § 34a zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

zakládací listiny města, historická privilegia, právní knihy, barvy města a například i hudební skladby.⁴⁶

3. 4. Území obce

Každá část území státu je součástí některé obce. Výjimku tvoří vojenské újezdy, jež jsou zákonem vymezeny jako části území státu určené k zajišťování obrany a k výcviku ozbrojených sil.⁴⁷ Jak již bylo uvedeno, je dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, obec územním celkem, který je vymezen hranicí území obce. Podle zmiňovaného zákona má obec jedno nebo více katastrálních území. Katastrální území je zákonem definováno jako „technická jednotka, kterou tvoří místopisně uzavřený a v katastru společně evidovaný soubor nemovitostí“.⁴⁸

Území obce lze měnit. Zákon o obcích č. 218/2000 Sb., v platném znění, specifikuje tyto změny území obce:

- sloučení dvou a více obcí;
- připojení obce k jiné obci;
- oddělení části obce;
- změny hranic obce, při kterých nedochází ke sloučení obcí, připojení obce nebo oddělení části obce;
- změny hranic obcí vyvolané změnami jiných územních jednotek.

3. 5. Občané obce a jejich práva

Občanem obce je fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a je hlášena v obci k trvalému pobytu.⁴⁹

Zákon přiznává občanům obce několik práv⁵⁰:

- právo volit a být volen do zastupitelstva obce;
- právo hlasovat v místním referendu;
- právo vyjadřovat v souladu s jednacím řádem na zasedání zastupitelstva obce svá stanoviska k projednávaným záležitostem,
- právo vyjadřovat se k návrhu rozpočtu obce a k závěrečnému účtu obce za předchozí kalendářní rok;

---

⁴⁶ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 103.

⁴⁷ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 8. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 135.

⁴⁸ Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, v platném znění.

⁴⁹ § 16 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

⁵⁰ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 8. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 139.

- právo nahlížet do usnesení a zápisů z jednání obecního zastupitelstva, do usnesení rady, výborů, komisí a pořizovat si z nich výpisy;
- právo požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou či zastupitelstvem, je – li žádost podepsána kvalifikovaným počtem občanů⁵¹, musí být v orgánech obce v zákonné lhůtě projednána;
- právo podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty, jež mají za povinnost příslušné orgány v zákonné lhůtě vyřídit.

Oprávnění uváděna po body dva až šest mají také fyzické osoby, které dosáhly věku 18 let a jsou vlastníky nemovitosti na území obce.

Oprávnění občana mohou taktéž získat cizinci, kteří dosáhli věkové hranice 18 let a jsou v obci hlášeni k trvalému pobytu, stanoví – li tak mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv.⁵²

3. 5. 1. Čestné občanství

Podle §84 odst. 2 písm. s) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, náleží udělování čestného občanství do výhradní působnosti zastupitelstva obce. Zákon umožňuje udělit čestné občanství obce fyzickým osobám, které se významně zasloužily o rozvoj obce. Pro udělování čestného občanství může zastupitelstvo přijmout vlastní pravidla nebo postupovat ke každému případu udělení čestného občanství individuálně. Oprávnění osob⁵³, kterým bylo uděleno čestné občanství, jsou nepřenosná a vázána pouze na tyto osoby.

3. 6. Působnost obce

„Působnost je oblast činnosti subjektu veřejné správy v rámci úpravy určitých společenských vztahů (věcná působnost), na určitém území (prostorová, místní či též územní působnost), vůči určitému okruhu osob (osobní působnost) a v určitém čase (časová působnost). V rámci své působnosti realizuje subjekt veřejné správy svou pravomoc, což je soubor nástrojů k plnění svěřených úkolů (např. pravomoc vydávat právní akty, uzavírat veřejnoprávní smlouvy).“⁵⁴Věcná působnost

⁵¹ Dle §16, odstavec 2f zákona č. 128/200 Sb., o obcích, v platném znění, se jedná o 0,5% občanů.

⁵² KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 105.

⁵³ Dle § 36 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, má čestný občan obce právo vyjadřovat na zasedání zastupitelstva obce svá stanoviska v souladu s jednacím řádem zastupitelstva obce.

⁵⁴ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 122.

představuje oblast společenských vztahů v rámci veřejné správy upravovaných a spravovaných příslušným subjektem veřejné správy v rámci jeho činnosti. Věcná působnost obcí je uskutečňována buď formou samosprávy, nebo formou přenesené státní správy na obce.⁵⁵ Působnost územních samosprávných celků se v České republice dělí na *působnost samostatnou*, která představuje samostatný výkon samosprávy samosprávnými celky, a *působnost přenesenou*, kdy samosprávné celky vykonávají záležitosti státní správy.⁵⁶ Jak působnost samostatná, tak i působnost přenesená se musí opírat o zákonný základ. Oba druhy působnosti se od sebe liší tím, že samostatná působnost je v zákoně definována volně pomocí demonstrativního výčtu a naopak záležitost týkající se přenesené působnosti jsou přísně zákonem stanoveny.⁵⁷

3. 6. 1. Samostatná působnost

Do samostatné působnosti obce jsou svěřeny ty záležitosti, které patří do zájmu obce a jejích občanů a jež nejsou zákonem svěřeny státu, krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce.⁵⁸ Samostatná působnost obcí je v zákoně vymezena výčtem a také jako péče o územní rozvoj, především o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb občanů obce v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi, především uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Ze zákona do samostatné působnosti obce patří⁵⁹:

- hospodaření obce;
- rozpočet, závěrečný účet obce;
- obecní peněžní fondy;
- právnické osoby obce, organizační složky obce a účast obce v právnických osobách;
- osobní a věcné výdaje na činnost obecního úřadu a orgánů obce;
- organizace, řízení, personální a materiální zabezpečení obecního úřadu;
- vydávání obecně závazných vyhlášek obce;

⁵⁵ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 123.

⁵⁶ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 8. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 147.

⁵⁷ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 123.

⁵⁸ Tamtéž, s. 124.

⁵⁹ PROVAZNIKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: Teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007, s. 29 -30.

- místní referendum;
- obecní policie;
- ukládání pokut za správní delikty;
- program rozvoje územního obvodu obce;
- územní plán obce, regulační plán a vyhlášení jejich závazné části obecně závaznou vyhláškou;
- spolupráce s jinými obcemi.

Dále do samostatné působnosti na základě zvláštních zákonů patří⁶⁰:

- místní poplatky;
- zřizování jednotky dobrovolných hasičů, požární ochrana v obci;
- zajišťování připravenosti obce na mimořádné události, podílení se na záchranných a likvidačních pracích a ochraně obyvatelstva;
- zřizování a správa předškolních zařízení, základních a základních uměleckých škol a zařízení jim sloužících;
- zřizování zdravotnických zařízení a ochrana veřejného zdraví;
- ochrana před alkoholismem a toxikomaniemi.

Všechny obce jsou si z právního hlediska v oblasti samostatné působnosti rovné. Z materiálního hlediska ale mezi nimi existují nerovnosti. Každá obec může samostatnou působnost vykonávat v rozsahu, který ovlivňuje její velikost a rozpočtové možnosti. Velká města mohou oproti menším obcím s menšími rozpočty jednat samostatněji.⁶¹

Obce lze podle samostatné působnosti dělit na⁶²:

- všechny obce se samostatnou působností;
- města s počtem obyvatel větším než 20 000 mající právo stanovit obecně závaznou vyhláškou podmínky taxislužby;
- Praha mající navíc samostatnou působnost kraje.

3. 6. 2. Přenesená působnost

Přenesenou působnost určují speciální zákony. Jedná se o vykonávání státní správy obcí. Obec se při výkonu přenesené působnosti řídí právním řádem, ale také

⁶⁰ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: Teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007, s. 29 -30.

⁶¹ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 147.

⁶² Tamtéž

usneseními vlády a směrnicemi ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy. Výjimkou jsou vydávání nařízení obce a rozhodování o právech právem chráněných zájmů a povinnostech osob, kdy se obec řídí jen právním řádem. Výkon přenesené působnosti je právem obce, ale vedle toho také její povinností. Obec je povinna jej řádně zabezpečit. Za výkon přenesené působnosti je obec zodpovědná státu.⁶³ Na každou obec je přenesena rozdílná míra státní správy, rozlišují se tak obce⁶⁴:

- obce 1. stupně přenesené působnosti (jedná se o obce, na něž je přenesen základní výkon státní správy);
- obce s matričním úřadem;
- obce se stavebním úřadem;
- obce 2. stupně přenesené působnosti (obce s pověřeným obecním úřadem) – jedná se o obce, které vykonávají přenesenou působnost ve větším rozsahu;
- obce s rozšířenou působností – takové obce, které převzaly většinu působnosti zrušených okresních úřadů;
- statutární města;
- Brno se zvláštní přenesenou působností;
- Praha s působností kraje.

---

⁶³ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 148 – 149.

⁶⁴ Tamtéž, s. 149 -150.

4. ORGÁNY OBCE

Obec vykonává svou působnost (samostatnou i přenesenou) prostřednictvím svých orgánů. Orgány obce jsou zastupitelstvo obce, rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. Město samostatně spravuje zastupitelstvo města, dalšími orgány jsou rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města. V případě statutárních měst je hlavním orgánem zastupitelstvo města, dále rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města. Jednotlivé městské obvody spravuje zastupitelstvo městského obvodu, rada, starosta, úřad a zvláštní orgány městské části.⁶⁵

obec	město	statutární město
zastupitelstvo obce	zastupitelstvo města	zastupitelstvo města
rada obce	rada města	rada města
obecní úřad	městský úřad	magistrát
starosta	starosta	primátor
zvláštní orgán obce	zvláštní orgán města	zvláštní orgán města

Zákon dále za orgán obce označuje též komisi, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti.⁶⁶

4. 1. Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo je nejvyšším orgánem obce. Rozhoduje ve věcech, které patří do samostatné působnosti obce. Až na příslušné výjimky nemůže zastupitelstvo rozhodovat v přenesené působnosti obce.⁶⁷ Jedná se o jediný orgán obce, který je ústavně zakotven. Ústavou je stanoven jeho název, název jeho členů i délka jejich funkčního období. Občané dávají zastupitelstvu přímou legitimitu prostřednictvím

⁶⁵ NOVOTNÝ, Vladimír. *Územní samospráva a její organizace*. Praha: Eupres, 2005. S. 26.

⁶⁶ § 5 odst. 1 – 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

⁶⁷ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 8. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 155 – 156.

voleb. Zastupitelstvo lze chápat jako hlavní orgán v obecní samosprávě, jemuž jsou podřízeny ostatní orgány obce.⁶⁸

4. 1. 1. Člen zastupitelstva

Zastupitelstvo je kolektivní orgán, jeho členové jsou voleni v přímých volbách občany obce na dobu 4 let. Členem zastupitelstva může být zvolen každý občan České republiky⁶⁹, který alespoň v druhý den voleb dosáhl věkové hranice 18 let a má v obci trvalý pobyt. Zároveň platí, že u něho nesmí být překážka volebního práva z důvodu omezení osobní svobody pro výkon trestu odnětí svobody či zbavení způsobilosti k právním úkonům.⁷⁰ Dále platí podmínka neslučitelnosti funkcí: podle §5 odst. 2 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, v platném znění, se výkon funkce člena zastupitelstva obce neslučuje s funkcí zaměstnance obce zařazeného do obecního úřadu, pověřeného obecního úřadu, zaměstnance kraje a zaměstnance finančního úřadu, pokud se působnost těchto úřadů vztahuje k území příslušné obce a pokud vykonávají státní správu přímo se týkající územní působnosti obce nebo jedná-li se o funkci jmenovanou starostou, hejtnanem nebo radou obce a kraje. Neslučitelnost nastupuje, pokud zaměstnanec vykonává státní správu přímo na území obce nebo ve jmenované funkci. Neslučitelnost ale není překážkou v kandidatuře ani v ujetí se mandátu po zvolení členem zastupitelstva. Zákonem povinností v takových případech je do tří dnů od ustavujícího zasedání učinit právní úkony, které povedou k odstoupení z neslučitelné funkce. Člen zastupitelstva poté musí do třech měsíců předložit potvrzení o pomnutí neslučitelnosti funkce. Výkon funkce zastupitelstva obce se rovněž neslučuje s výkonem funkce soudce, státního zástupce, člena, viceprezidenta a prezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu, inspektora a předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů a výkonem služby státního zaměstnance ve správních úřadech.⁷¹

Počet členů zastupitelstva stanoví dosavadní zastupitelstvo nejpozději 85 dnů přede dnem konání voleb.⁷² Zákon stanoví s ohledem na počet obyvatel obce minimální a maximální počet členů zastupitelstva⁷³:

---

⁶⁸ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 169.

⁶⁹ Nebo ten, komu podobné oprávnění přiznává mezinárodní smlouva.

⁷⁰ NOVOTNÝ, Vladimír. *Územní samospráva a její organizace*. Praha: Eupres, 2005. s. 32.

⁷¹ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 169- 170.

⁷² HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 8. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 155.

Počet obyvatel	Počet členů zastupitelstva
do 500	5 - 15
501 - 3000	7 - 15
3001 - 10 000	11 - 25
10 001 - 50 000	15 - 35
50 001 - 150 000	25 - 45
nad 150 000	35 - 55

„Rozhodující pro stanovení počtu členů zastupitelstva obce je počet obyvatel obce k 1. lednu roku, v němž se konají volby.“⁷⁴

Počet členů v zastupitelstvu obce (města) může být nižší než určený počet, ale platí, že nesmí klesnout pod 1/3 zákonem stanoveného počtu a nesmí být menší než 5. V průběhu volebního období nemůže být počet zastupitelů měněn, toto je možné pouze vyhlášením nových voleb.

Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením. Na začátku prvního zasedání (kterého se zúčastní) člen zastupitelstva skládá slib: „Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu obce (města, městyse) a jejich (jeho) občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky.“⁷⁵ Slib složí člen pronesením slova „slibuji“ a stvrdí jej svým podpisem.

Člen zastupitelstva vykonává svůj mandát osobně (nemůže tedy být nikým zastoupen), v souladu se svým slibem a není při tom vázán žádnými příkazy⁷⁶. Povinností člena zastupitelstva je účast na zasedání zastupitelstva (popřípadě jiných orgánů obce, jejichž je členem), plnění úkolů, které jsou mu zastupitelstvem (nebo jinými orgány) uloženy. Samozřejmostí je hájit zájmy občanů.⁷⁷ Vedle zmíněných povinností se člen zastupitelstva musí vyvarovat střetu zájmů. Je jeho povinností oznámit, pokud by podíl na jednání či rozhodování v některé záležitosti

⁷³ §68 odst. 1 zákona č. 128/2000Sb., o obcích, v platném znění.

⁷⁴ §68 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

⁷⁵ §69 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

⁷⁶ § 69 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

⁷⁷ §83 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

znamenal pro člena zastupitelstva (nebo pro osobu jemu blízkou či osobu, kterou zastupuje) výhodu nebo škodu, tuto skutečnost před zahájením jednání orgánu obce, který záležitost projednává. Tento orgán potom rozhodne, zda nastává důvod pro vyloučení tohoto člena z projednávání a rozhodování o dané záležitosti.⁷⁸ Člen zastupitelstva má vedle povinností také svá práva. Patří mezi ně právo předkládat své návrhy zastupitelstvu, radě, výborům a komisím. Může vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu obce, její členy, na předsedy výborů, na vedoucí příspěvkových organizací a organizačních složek obce a na statutární orgány právnických osob založených obcí. Má právo požadovat informace od zaměstnanců obce i zaměstnanců právnických osob založených obcí, které se týkají výkonu jejich funkce.⁷⁹

Funkce, kterou vykonává člen zastupitelstva obce, je funkcí veřejnou. Z hlediska způsobu výkonu funkce jsou podle zákona rozlišeny dvě skupiny členů zastupitelstev: členové uvolnění a členové neuvolnění. Uvolněným členem zastupitelstva obce je ten, kdo je dlouhodobě uvolněn z výkonu svého zaměstnání při zachování pracovního poměru. Uvolněný je také ten člen zastupitelstva obce, který před nástupem do výkonu své funkce nebyl v pracovním poměru, ale funkci vykonává ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolněný člen. Uvolněným členům vyplácí obec ze svých prostředků odměnu. Co se týče neuvolněných členů zastupitelstva obce, jde o ty, kteří jsou v pracovním poměru a jejich zaměstnavatel jim pro výkon jejich funkce poskytne potřebné pracovní volno a náhradu mzdy v rozsahu, který stanoví obec. Neuvolněným členům může být poskytnuta za výkon funkce odměna. Výši odměn stanoví právní předpis.⁸⁰

Mandát člena zastupitelstva může zaniknout z několika důvodů⁸¹

- prvním dnem voleb nového zastupitelstva obce;
- odmítnutím složení slibu nebo složením slibu s výhradou;
- rezignací;
- vyslovením ztráty mandátu z důvodu neslučitelnosti funkcí stanovené zákonem o obcích, ztráty volitelnosti nebo pravomocného rozsudku soudu

---

⁷⁸ NOVOTNÝ, Vladimír. *Územní samospráva a její organizace*. Praha: Eupres, 2005. s. 31.

⁷⁹ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 178 -179.

⁸⁰ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 8. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 157

⁸¹ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 175 -178.

odsuzujícího člena zastupitelstva k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za úmyslný trestný čin;

- úmrtím člena zastupitelstva;
- zánikem obce.

Pokud dojde k uvolnění mandátu, nastoupí za člena na uvolněné místo v zastupitelstvu obce náhradník z kandidátní listiny stejné strany v určeném pořadí. Mandát náhradníka vzniká následujícím dnem po dni zániku mandátu. Mandát může také zůstat neobsazený, děje se tak v případě, kdy neexistuje náhradník.⁸²

4. 1. 2. Působnost zastupitelstva

Zastupitelstvo rozhoduje ve věcech, které patří do samostatné působnosti obce, zastupitelstvu je vyhrazeno⁸³:

- schvalovat program rozvoje obce;
- schvalovat rozpočet a závěrečný účet obce;
- zřizovat peněžní fondy obce;
- zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny;
- rozhodovat o založení nebo rušení právnických osob, schvalovat jejich zakladatelské listiny, společenské smlouvy, zakládací smlouvy a stanovy a rozhodovat o účasti v již založených právnických osobách;
- delegovat zástupce obce na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast, a navrhopvat jejich odvolání;
- vydávat obecně závazné vyhlášky obce;
- rozhodovat o vyhlášení místního referenda;
- navrhopvat změny katastrálních území uvnitř obce, schvalovat dohody o změně hranic obce a o slučování obcí;
- určovat funkce, pro které budou členové zastupitelstva obce uvolněni;
- zřizovat a rušit výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce;

---

⁸² NOVOTNÝ, Vladimír. *Územní samospráva a její organizace*. Praha: Eupres, 2005. s. 31.

⁸³ §84 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

- volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady obce a odvolávat je z funkce, stanovit počet členů rady obce i počet dlouhodobě uvolněných členů tohoto zastupitelstva, zřizovat a rušit výbory, volit jejich předsedy a další členy a odvolávat je z funkce;
- stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva;
- zřizovat i rušit obecní policii;
- rozhodovat o spolupráci obce s jinými obcemi;
- rozhodovat o zřízení a názvech částí obce, o názvech ulic a dalších veřejných prostranství;
- udělovat a odnímat čestné občanství a ceny obce;
- stanovit zásady pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva;
- rozhodovat o peněžitých plněních poskytovaných fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva, za výkon členů výborů;
- rozhodovat o zřízení, sloučení, splynutí, rozdělení a zrušení veřejného neziskového ústavního zdravotnického zařízení, navrhopvat zástupce do jeho dozorčí rady a rozhodovat o převodu vlastnického práva k majetku, s nímž hospodaří veřejné neziskové ústavní zdravotnické zařízení, nebo o jeho pronájmu;
- plnit úkoly stanovené zvláštním právním předpisem;
- zastupitelstvu je dále vyhrazeno rozhodování o majetkových úkonech.⁸⁴

Zastupitelstvo obec si může vyhradit další pravomoci v rámci samostatné působnosti obce, výjimku zde ale tvoří pravomoci, jež jsou zákonem vyhrazeny radě obce. V obcích, kde není zřízena rada obce, vydává zastupitelstvo nařízení obce v přenesené působnosti.⁸⁵

4. 1. 3. Zasedání zastupitelstva obce

Nově zvolené zastupitelstvo obce se poprvé schází na ustavujícím zasedání. Toto zasedání se koná nejpozději 15 dnů po vyhlášení výsledků voleb. Svolává je dosavadní starosta obce, nebo ten, kdo plní jeho pravomoc. Ustavujícímu zasedání předsedá většinou do doby zvolení nového starosty nebo místostarosty nejstarší

⁸⁴ Podrobněji §85 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

⁸⁵ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 186.

člen zastupitelstva. Na tomto zasedání je zvolen starosta spolu s místostarostou a radní.⁸⁶

Zastupitelstvo zasedá podle potřeby, nejméně však jednou za tři měsíce. Zasedání svolává a zpravidla řídí starosta obce, pokud toto právo není svěřeno ze zákona jinému členovi zastupitelstva. Občané musí být včas o svolaném zasedání zastupitelstva obce informováni. Nejméně 7 dní před konáním zasedání musí být na úřední desce vyvěšeno oznámení s místem, časem a programem zasedání zastupitelstva obce. Zasedání se koná na území obce a je vždy veřejné. Zúčastnit se může každý, není tedy podmínkou být občanem obce. Občané obce starší 18 let však oproti ostatním osobám mají právo vyjadřovat se k projednávaným záležitostem. Veřejnost si může pořizovat z jednání poznámky nebo si jednání jinak zaznamenávat.

Pravidla jednání zastupitelstva upravuje jednací řád, v němž si každé zastupitelstvo obce upraví podrobnosti týkající se jednání zastupitelstva. Členové zastupitelstva spolu s radou obce a zvláštními výbory mohou předkládat návrhy k zařazení na pořad jednání připravovaného zasedání – jejich návrhy musí být vždy zařazeny do programu zasedání. Jednací řád zasedání zastupitelstva však může toto právo přiznat i jiným subjektům (politické kluby, komise apod.) – o zařazení těchto návrhů do programu zasedání zastupitelstva pak rozhoduje zastupitelstvo.

Průběh každého jednání zasedání zastupitelstva obce je zaznamenán v zápise. Zápis musí obsahovat povinné položky, kterými je počet přítomných zastupitelů (i změna tohoto počtu v průběhu jednání), schválený program jednání, průběh a výsledky hlasování a přijatá usnesení. Uvádějí se zde také všechny důležité skutečnosti provázející průběh jednání. Zápis musí být pořízen do 10 dnů od konání zasedání zastupitelstva a musí být přístupný veřejnosti k nahlédnutí na obecním úřadě.

K tomu, aby bylo zastupitelstvo obce schopné se usnášet, je zapotřebí nadpoloviční většina všech členů. Nadpoloviční většina je také potřeba k platnosti usnesení, rozhodnutí nebo volby.⁸⁷

---

⁸⁶KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 193-194.

⁸⁷NOVOTNÝ, Vladimír. *Územní samospráva a její organizace*. Praha: Eupres, 2005. s. 29 – 30.

4. 1. 4. Rozpuštění zastupitelstva

K rozpuštění zastupitelstva Ministerstvem vnitra dochází v případě, kdy:

- po dobu delší šesti měsíců se nesejde usnášeníschopné zastupitelstvo, v tomto případě pak zajištění základních záležitostí a chod obecního úřadu náleží pod pravomoc rady obce, starosta či pověřeného člena zastupitelstva;
- zastupitelstvo nebo jiný orgán obce nerespektuje, navzdory upozornění Ministerstvem vnitra, rozhodnutí soudu o povinnosti vyhlásit místní referendum nebo výsledky místního referenda.

V případech, kdy je zastupitelstvo rozpuštěno, vykonávají neodkladné záležitosti v samostatné působnosti starosta a rada obce, a to až do doby nových voleb, případně do jmenování správce obce.⁸⁸

4. 1. 5. Výbory zastupitelstva

Výbory zastupitelstva jsou iniciativní a kontrolní orgány, které jsou odpovědný zastupitelstvu obce. Povinné je zřízení finančního a kontrolního výboru. Ostatní výbory zřizuje zastupitelstvo obce podle potřeby.

Členy výboru volí zastupitelstvo obce, předsedou je vždy člen obecního zastupitelstva (výjimku tvoří osadní výbor). Tyto orgány mají vždy lichý počet členů, nejméně tři. Zastupitelstvo zřizuje výbory na dobu neurčitou, většinou se jejich funkční období shoduje s funkčním obdobím zastupitelstva obce. Je zvykem, že nově zvolené zastupitelstvo obce zřizuje nový výbor, který obsadí členy podle svého uvážení.

Výbory plní podle pověření zastupitelstva své úkoly, nemohou ale přímo rozhodovat v jakýchkoliv záležitostech. Jednání mohou vést podle svého jednacího řádu, nebo podle jednacího řádu zastupitelstva. Vydávají usnesení, která jsou platná vždy, když s nimi souhlasí nadpoloviční většina všech členů výboru. Výbory předkládají svá stanoviska a návrhy zastupitelstvu obce, které o nich poté rozhoduje.

Členům výborů může náležet odměna, a to buď měsíční, která náleží členovi výboru, jež je zároveň členem zastupitelstva, nebo odměna stanovená

---

⁸⁸ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 194 -195.

zastupitelstvem obce, pokud člen výboru není zároveň členem zastupitelstva obce.⁸⁹

4. 1. 5. 1. Finanční a kontrolní výbor

Tyto výbory jsou vždy zastupitelstvem obce zřizovány. Členem nemůže být starosta, místostarosta, tajemník a další osoby, které vykonávají na obecním úřadě rozpočtové a účetní práce.

Finanční výbor kontroluje hospodaření s majetkem a financemi obce a plní další úkoly, které mu zastupitelstvo svěří.

Kontrolní výbor má na starosti kontrolu plnění usnesení zastupitelstva a rady, dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na poli samostatné působnosti obce a další úkoly, které mu svěří zastupitelstvo obce.

Z provedené kontroly je vždy vyhotoven kontrolní zápis, který výbor předkládá zastupitelstvu obce.

4. 1. 5. 2. Osadní výbor

V částech obce může být zřízen osadní výbor. Jeho členy jsou občané určené zastupitelstvem a mající trvalý pobyt v dané části obce. Předsedou tohoto výboru je jeho člen, který (oproti ostatním výborům) nemusí být členem zastupitelstva obce.

Náplní práce osadního výboru je předkládání návrhů týkajících se rozvoje části obce a rozpočtu zastupitelstvu, radě obce a ostatním výborům. Osadní výbor má právo vyjadřovat se k návrhům týkajícím se dotčené části obce, které jsou předkládány zastupitelstvu a radě obce. Vyjadřuje se k připomínkám občanů majících trvalý pobyt v dané části obce k obecním orgánům.⁹⁰

4. 1. 5. 3. Výbor pro národnostní menšiny

Tento výbor se zřizuje v obcích, ve kterých žije podle posledního sčítání lidu alespoň 10 % občanů, kteří se hlásí k jiné než české národnosti. Nejméně polovina členů tohoto výboru se musí vždy skládat z příslušníků národnostní menšiny.⁹¹

---

⁸⁹ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 211.

⁹⁰ NOVOTNÝ, Vladimír. *Územní samospráva a její organizace*. Praha: Eupres, 2005, s. 39.

⁹¹ §117 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

4. 2. Rada obce

Rada obce je výkonný orgán obce v oblasti samostatné působnosti, který se ze své činnosti zodpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti samostatné působnosti může rada obce rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon.⁹² Úkolem rady obce je zajišťovat kontinuitu správy obce, proto i v případě odvolání rady obce zůstává tato rada ve funkci až do doby zvolení nové rady obce. Jestliže je výslovně odvolán starosta nebo místostarostové, musí zastupitelstvo pověřit jejich působností některého ze svých členů, a to až do doby zvolení nového starosty či místostarosty.⁹³

4. 2. 1. Členové rady obce

Rada obce se skládá ze starosty, místostarosty (případně místostarostů) a dalších členů volených z řad zastupitelstva obce. Počet členů rady je lichý, nejméně 5 a nejvíce 11, a nesmí přesáhnout 1/3 počtu členů zastupitelstva obce. Pokud zastupitelstvo obce tvoří méně než 15 členů, rada obce se v obci nevolí a její pravomoc pak v takové obci vykonává starosta obce.⁹⁴ Poklesne-li v průběhu funkčního období počet členů rady obce pod minimální počet 5 a na nejbližším zasedání zastupitelstva obce není počet členů rady doplněn, přechází pravomoc rady na zastupitelstvo obce, které může působnost rady obce zcela nebo zčásti svěřit starostovi. Jestliže poklesne v průběhu funkčního období počet členů zastupitelstva obce pod 11 a na volné mandáty nenastoupí náhradníci, končí činnost rady obce uplynutím třicátého dne od uprázdnění mandátů v zastupitelstvu obce.⁹⁵

4. 2. 2. Působnost rady obce

Rada obce⁹⁶:

- připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění usnesení, která zastupitelstvo přijalo;
- zabezpečuje hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádí rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem;

---

⁹² §99 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

⁹³ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 196.

⁹⁴ § 99 odst. 2 a 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

⁹⁵ §100 odst. 1 a 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

⁹⁶ § 102 odst. 1 a 2 zákona č. 128/2000Sb., o obcích, v platném znění.

- plní vůči právnickým osobám a organizačním složkám obce úkoly zakladatele nebo zřizovatele, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu obce, s výjimkou obecní policie;
- rozhoduje ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti;
- vydává nařízení obce;
- projednává a řeší návrhy, připomínky a podněty, které jí předloží členové zastupitelstva nebo komise rady obce;
- stanovuje rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizuje a ruší odbory a oddělení obecního úřadu;
- na návrh tajemníka obecního úřadu jmenuje a odvolává vedoucí odborů obecního úřadu v souladu se zvláštním zákonem;
- zřizuje a ruší komise rady obce, jmenuje a odvolává z funkce předsedy a členy těchto komisí;
- kontroluje plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti obce;
- stanovuje počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce;
- ukládá pokuty ve věcech samostatné působnosti obce, pokud tuto působnost nesvěří zcela nebo zčásti příslušnému odboru obecního úřadu;
- přezkoumává opatření přijatá obecním úřadem a komisemi v samostatné působnosti;
- rozhoduje o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce, pokud tuto pravomoc zcela nebo zčásti nesvěří příslušnému odboru obecního úřadu nebo příspěvkové organizaci;
- stanovuje pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností;
- schvaluje organizační řád obecního úřadu;
- plní úkoly stanovené zvláštním zákonem;
- schvaluje účetní uzávěrku obcí zřízené příspěvkové organizace;
- zabezpečuje rozhodování ostatních záležitostí, které patří do samostatné působnosti obce, pokud nejsou vyhrazeny zastupitelstvu obce nebo pokud si je zastupitelstvo obce nevyhradilo.

4. 2. 3. Schůze rady obce

Radu svolává podle potřeby starosta obce. Schůze rady jsou vždy neveřejné, ale rada obce může podle svého uvážení přizvat na schůzi další osoby. Ze schůze rady se vyhotovuje zápis, v kterém se uvádí počet přítomných členů, schválený program schůze, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis podepisuje starosta s místostarostou nebo jiným radním. Zápis ze schůze rady musí být vyhotoven do sedmi dnů a uložen na obecním úřadě k nahlédnutí členům zastupitelstva obce.⁹⁷

4. 2. 4. Komise rady obce

Komise je poradní a iniciativní orgán rady obce. Může být i výkonným orgánem obce v případě, že jí starosta svěří po projednání s ředitelem krajského úřadu výkon části přenesené působnosti. Komise se ze své činnosti odpovídá radě obce, v případě výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku se zodpovídá starostovi obce. Předsedou komise, která vykonává přenesenou působnost, může být jen osoba se zvláštní odbornou způsobilostí. Počet členů komise je určen radou obce. Komise předkládá radě obce své návrhy a stanoviska, usnází se většinou svých hlasů.⁹⁸

4. 3. Starosta obce a jeho pravomoci

Starosta zastupuje obec navenek. Starosta je volen zastupitelstvem obce, jehož je sám členem a jemuž je za výkon své funkce odpovědný. Platí podmínka, že starosta musí mít státní občanství České republiky.⁹⁹ Starosta také plní funkci rady v obcích, kde se rada obce nevolí.¹⁰⁰

Starosta¹⁰¹:

- jmenuje a odvolává se souhlasem ředitele krajského úřadu tajemníka obecního úřadu a stanoví jeho plat podle zvláštních předpisů;
- odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý rok;
- plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, uzavírá a ukončuje pracovní poměr zaměstnanců obce a stanoví jim plat, pokud není v obci

---

⁹⁷ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 196.

⁹⁸ Tamtéž, s. 214.

⁹⁹ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 199.

¹⁰⁰ Viz kapitola 4.2. Rada obce.

¹⁰¹ § 103 odst. 3,4,5, § 104 odst. 2, §105, §106 odst. 1 a §108 odst. 1 a 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

tajemník obecního úřadu; jmenuje, odvolává a stanoví plat vedoucím odboru, pokud není zřízena rada obce;

- může svěřit po projednání s ředitelem krajského úřadu komisi v určitých věcech výkon přenesené působnosti;
- může požadovat spolupráci Policie České republiky při zabezpečování místního veřejného pořádku;
- je odpovědný za informování veřejnosti o činnosti obce;
- v obcích, kde není tajemník obecního úřadu, zabezpečuje výkon přenesené působnosti;
- rozhoduje ve věcech samostatné působnosti, které mu svěří rada obce;
- plní obdobné úkoly jako statutární orgán zaměstnavatele vůči uvolněným členům zastupitelstva obec a tajemníkovi obecního úřadu;
- svolává a řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje spolu s ověřovateli zápisy z těchto jednání;
- plní další úkoly stanové zákony;
- spolu s místostarostou podepisuje právní předpisy obce;
- pozastavuje výkon usnesení rady obce, má-li za to, že je nesprávné;
- v případech stanovených zvláštními zákony zřizuje zvláštní orgány obce pro výkon přenesené působnosti, jmenuje a odvolává jejich členy;
- má právo užívat při významných příležitostech a občanských obřadech závěsný odznak, primátor statutárního města má právo při zvláštních příležitostech používat primátorské insignie.

4. 3. 1. Možnost zavedení přímé volby starostů

Změna způsobu volby starosty obce je v České republice dlouhodobým tématem diskusí politiků, politologů i veřejnosti. Podle názoru odpůrců dosavadního systému volby by starostu obce měli volit občané v přímých volbách. Starosta zvolený tímto způsobem by měl silnější politické postavení a autoritu a snadněji by tak mohl naplňovat svůj volební program. Na druhou stranu by i sami občané měli možnost sledovat, jak a zda jimi zvolený starosta plní své sliby dané v předvolební kampani.

Současný stav právní úpravy obecního zřízení a fungování organizace místní samosprávy provází podle tvrzení odpůrců několik vad. Starostou se v mnohých případech nestává kandidát, který získal od voličů ve volbách nejvyšší počet hlasů, ale starosta je zvolen na základě koaliční dohody politických stran. Nedostatkem je i skutečnost, že starosta je občany vnímán jako faktická hlava obce a občané mu připisují pravomoci, které ve skutečnosti nemá a které patří zastupitelstvu a radě obce. Dalším nedostatkem je také například situace v menších obcích, kde vykonává zastupitelstvo svoji pravomoc často jen formálně a skutečný výkon činnosti a rozhodování náleží starostovi obce a kde volby mají charakter blížící se přímé volbě.

Na základě usnesení vlády vypracovalo Ministerstvo vnitra *Analýzu zavedení přímé volby starostů*. Materiál se zabývá rozborem platné právní úpravy, ale i srovnáním s právní úpravou jiných evropských států, kde funguje model přímého i nepřímého způsobu volby starostů. V analýze jsou také uvedeny klady a zápory případného zavedení přímého způsobu volby starostů obcí v České republice.

Požadovaná změna způsobu volby starosty obce se netýká jen technické otázky způsobu volby, ale významným způsobem i samotné institucionální organizace místní samosprávy. Pokud by podle požadavků zastánců přímého způsobu volby mělo dojít k přenesení řady výkonných rozhodovacích oprávnění na starostu, byly by nutné legislativní změny týkající se právního postavení starostů. Zavedení přímé volby starosty obce spojené s posílením jeho pravomocí by znamenalo významný zásah do stávajícího uspořádání územní samosprávy a vyžadovalo by změnu Ústavy ČR.¹⁰²

Po projednání návrhu o změně způsobu volby starosty obce vláda ČR uložila 1. místopředsedovi vlády a ministru vnitra zpracovat a předložit návrh legislativních změn, které jsou třeba pro přímou volbu starostů v malých obcích, kde není volena rada, ve volbách v roce 2014.¹⁰³ Ministerstvo vnitra v rámci plnění uloženého úkolu uspořádalo za účelem zjištění míry podpory zavedení přímého způsobu volby starosty anketu mezi představiteli obcí. Ankety se zúčastnilo 39% obcí České republiky. Téměř 2/3 z těchto obcí se vyslovily pro podporu přímé volby

---

¹⁰² Analýza možností zavedení přímé volby starostů. In: *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2010 [cit. 2013-09-01]. Dostupné z: www.mvcr.cz/odk2/soubor/analiza-zavedeni-prime-volby-starostu-pdf.aspx

¹⁰³ Z usnesení vlády č. 8/2011. In: *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2011 [cit. 2013-09-01]. Dostupné z: www.mvcr.cz/odk2/soubor/usneseni-vlady-8-2011-pdf.aspx

starostů.¹⁰⁴ Vzhledem k časové a věcné náročnosti legislativního procesu a nutnosti nejprve vyhodnotit zkušenosti s přímou volbou prezidenta počátkem roku 2013 vláda ČR záměr opustila.¹⁰⁵

4.3.2. Přímá volba starostů na Slovensku

Slovenská republika je jedním z evropských států¹⁰⁶, kde je uplatňován model přímé volby starosty obce. Právní úprava Slovenska odpovídá v řadě aspektů představám odpůrců současného způsobu volby v České republice.¹⁰⁷

Orgány obce jsou starosta a obecní zastupitelstvo. Funkční období starosty a zastupitelstva je čtyřleté. Každý z těchto orgánů má vlastní pravomoci. Starosta je statutárním zástupcem obce, vykonává své pravomoci v oblastech, ve kterých nemá zákonem vymezené pravomoci zastupitelstvo, a zastupuje obec v majetkoprávních záležitostech.¹⁰⁸ Zastupitelstvu obce svěřuje zákon rozhodovací pravomoc, rozhoduje o základních otázkách života obce upřesněných zákonem. Zastupitelstvo může zřídit a zrušit další orgány, zejména obecní radu a komise. Na rozdíl od zákonného pojetí rady v České republice jako orgánu výkonného, je rada podle slovenské právní úpravy fakultativním, iniciativním, výkonným a kontrolním orgánem zastupitelstva a plní také funkci poradního orgánu starosty.¹⁰⁹

Volbu starostů upravuje zákon č. 346/1990 Zb., o volbách do orgánů samosprávy obcí, v platném znění. Každá obec tvoří jednomandátový volební obvod. Kandidátní listiny podávají politické strany i nezávislí kandidáti, v jejich případě musí být kandidatura potvrzena peticí podepsanou určeným počtem občanů. Starostou se stává kandidát, který obdržel ve volbách od občanů obce nejvyšší počet hlasů. V případě, že by stejný počet hlasů ve volbách získalo více kandidátů, se konají nové volby.

---

¹⁰⁴ Obce se vyslovily pro zavedení přímé volby starostů. In: *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online]. 2010 [cit. 2013-09-01]. Dostupné z: www.mvcr.cz/clanek/obce-se-vyslovily-pro-zavedeni-prime-volby-starostu.aspx

¹⁰⁵ Zavedení přímé volby starostů v malých obcích ve volbách v roce 2014 – informace o zrušení vládních úkolů. In: *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online]. 2010 [cit. 2013-09-01]. Dostupné z: www.mvcr.cz/clanek/zavedeni-prime-volby-starostu-v-malych-obcich-ve-volbach-v-roce-2014-informace-o-zruseni-vladnich-ukolu.aspx

¹⁰⁶ Dále Itálie, Portugalsko, Řecko, Kypr, Slovinsko, Polsko, Rumunsko, Bulharsko, Ukrajina, Makedonie, Albánie.

¹⁰⁷ Analýza možností zavedení přímé volby starostů. In: *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2010 [cit. 2013-09-01]. Dostupné z: www.mvcr.cz/odk2/soubor/analyza-zavedeni-prime-volby-starostu-pdf.aspx

¹⁰⁸ PECHÁČEK, Štěpán. *Přímá volba starostů: srovnávací studie*. Parlamentní institut. 2010.

¹⁰⁹ Analýza možností zavedení přímé volby starostů. In: *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2010 [cit. 2013-09-01]. Dostupné z: www.mvcr.cz/odk2/soubor/analyza-zavedeni-prime-volby-starostu-pdf.aspx

Mandát starosty zaniká z důvodů stanovených zákonem. Zastupitelstvo může vyhlásit hlasování o odvolání starosty.¹¹⁰ Výsledky hlasování o odvolání starosty jsou platné, pokud se hlasování zúčastnila nejméně polovina občanů oprávněných volit a pokud rozhodnutí přijala nadpoloviční většina všech zúčastněných hlasujících. Jedná se o projev politické odpovědnosti starosty vůči občanům.¹¹¹

Výhodou přímého způsobu volby starostů na Slovensku je rozdělení moci v obci, starosta je nezávislý orgán a protiváha obecnímu zastupitelstvu. Občané mají nad starostou výraznější kontrolu, mohou jej odvolat a jsou více zapojeni do správy obce, která je celkově jednodušší a pružnější. Na druhou stranu činnost starosty nemůže být kontrolována zastupitelstvem ani kontrolorem. V případě, kdy se zastupitelstvo se starostou nedomluví na spolupráci, vzniká bezvýchodná situace.¹¹²

4. 4. Místostarosta obce

Stejně jako starosta je i místostarosta členem zastupitelstva obce a rady obce. Místostarosta zastupuje starostu obce po dobu jeho nepřítomnosti. Do funkce jej volí zastupitelstvo. Místostarosta (tak jako starosta obce) musí mít státní občanství České republiky. Spolu se starostou podepisuje právní předpisy obce.¹¹³

4. 5. Obecní úřad

Obecní úřad se skládá ze: starosty, místostarosty (místostarostů), tajemníka (pokud je tato funkce zřízena) a zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu. V čele obecního úřadu stojí starosta obce. Roli zaměstnavatele vůči zaměstnancům plní tajemník obce. Obecní úřad se může dělit podle rozhodnutí rady obce (nebo zastupitelstva obce v případě neexistence rady obce) na jednotlivé odbory a oddělení.

Obecní úřad plní v samostatné působnosti úkoly, které mu uloží zastupitelstvo obce nebo rada obce. Náplní práce obecního úřadu je i pomoc komisím a výborům v jejich činnosti.

---

¹¹⁰ Více Analýza možností zavedení přímé volby starostů. In: *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2010 [cit. 2013-09-01].

Dostupné z: www.mvcr.cz/odk2/soubor/analyza-zavedeni-prime-volby-starostu-pdf.aspx

¹¹¹ Analýza možností zavedení přímé volby starostů. In: *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2010 [2013-01-09]. Dostupné z: www.mvcr.cz/odk2/soubor/analyza-zavedeni-prime-volby-starostu-pdf.aspx

¹¹² Tamtéž.

¹¹³ §103 odst. 2, 6, §104 odst1 a 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

V oblasti přenesené působnosti vykonává obecní úřad státní správu, mimo záležitostí patřících do působnosti zastupitelstva, rady obce, zvláštních orgánů nebo komisí.¹¹⁴

Povinností obecního úřadu je zřízení úřední desky. Každý obecní úřad musí vlastnit alespoň jeden výtisk Sbírky zákonů, Věstník právních předpisů kraje a kroniku obce.¹¹⁵

4. 5. 1. Pověřený obecní úřad

Pověřeným obecním úřadem je takový obecní úřad, který vedle přenesené působnosti určené pro všechny obecní úřady vykonává také další přenesenou působnost, a to v rozsahu, který mu určí zákony. Obce s pověřeným obecním zákonem stanovují zvláštní zákony. Správní obvod pověřeného obecního úřadu je stanoven právním předpisem.

4. 5. 2. Obecní úřad obce s rozšířenou působností

Obecním úřadem s rozšířenou působností je takový obecní úřad, který vedle své přenesené působnosti a přenesené působnosti stanovené pro pověřený obecní úřad vykonává další přenesenou působnost v rozsahu, který mu ukládají zákony. Na tyto obecní úřady přešla většina povinností, které vykonávaly zaniklé okresní úřady. Obce s rozšířenou působností určuje zákon.¹¹⁶

4. 5. 3. Tajemník obecního úřadu

Funkce tajemníka se zřizuje v obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností. V ostatních nemusí být tato funkce zřízena, pak úkoly tajemníka obecního úřadu plní starosta. Tajemníka obecního úřadu jmenuje a odvolává starosta obce po předchozím souhlasu ředitele krajského úřadu. Vůči tajemníkovi plní starosta obce obdobné úkoly jako statutární zaměstnavatel a stanoví mu plat.

Tajemník je odpovědný za plnění úkolů obecního úřadu v samostatné i přenesené působnosti starostovi obce. Tajemník obce může být členem politické strany nebo politického hnutí, platí ale podmínka, že v nich nesmí vykonávat žádnou funkci.¹¹⁷

---

¹¹⁴ NOVOTNÝ, Vladimír. *Územní samospráva a její organizace*. Praha: Eupres, 2005. s. 35.

¹¹⁵ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 209.

¹¹⁶ NOVOTNÝ, Vladimír. *Územní samospráva a její organizace*. Praha: Eupres, 2005. s. 35.

¹¹⁷ Tamtéž, s. 36.

Tajemník¹¹⁸:

- zajišťuje výkon přenesené působnosti s výjimkou věcí svěřených zákonem radě obce nebo zvláštnímu orgánu obce;
- plní úkoly, které mu svěří zastupitelstvo obce, rada obce či starosta obce;
- stanoví platy podle zvláštních předpisů všem zaměstnancům obce zařazeným do obecního úřadu;
- plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů vůči zaměstnancům obce zařazených do obecního úřadu;
- vydává spisový, skartační a pracovní řád obecního úřadu a další vnitřní směrnice obecního úřadu pokud je nevydává rada obce,
- rozhoduje o podjatosti vedoucích odborů ve správním řízení ;
- řídí a kontroluje organizační složky obce;
- účastní se zasedání zastupitelstva obce a rady obce, má poradní hlas;
- navrhuje radě obce jmenování a odvolávání vedoucích odborů obecního úřadu.

4. 6. Zvláštní orgány obce

Zvláštní orgány obce pro výkon přenesené působnosti zřizuje starosta obce na základě zvláštního zákona. Starosta také jmenuje a odvolává členy těchto zvláštních orgánů obce. Jedná se o kolektivní či individuální orgány. V čele těchto orgánů může stát jen osoba zvláště odborně způsobilá, vyjma případu, kdy ze zákona v čele orgánu stojí starosta nebo nestanoví-li jinak zákon. Mezi zvláštní orgány obce patří přestupková komise, komise pro sociálně-právní ochranu dětí, povodňová komise apod.¹¹⁹

4. 7. Obecní policie

Obecní policii může zřídit a zrušit zastupitelstvo obce obecně závaznou vyhláškou. Úkolem obecní policie je zabezpečení veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Při plnění svých úkolů spolupracuje obecní policie s Policií České republiky. Ve městech, ve statutárních městech a v hlavním městě Praze se obecní policie nazývá

---

¹¹⁸ NOVOTNÝ, Vladimír. *Územní samospráva a její organizace*. Praha: Eupres, 2005. s. 36.

¹¹⁹ KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, s. 215.

městská policie. Včele obecní policie stojí starosta obce, pokud obecní zastupitelstvo tímto nepověří jiného člena zastupitelstva obce. Rada může plněním některých úkolů při řízení policie pověřit určitého strážníka. Pokud souhlasí ředitel krajského úřadu, mohou obce, které vlastní obecní policii nemají, uzavřít s obcí ležící ve stejném kraji, která si obecní policii zřídila, smlouvu o působení obecní policie na svém území.¹²⁰

---

¹²⁰ NOVOTNÝ, Vladimír. *Územní samospráva a její organizace*. Praha: Eupres, 2005. s. 38.

5. MAJETEK OBCE A HOSPODAŘENÍ S NÍM

Obec je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek.¹²¹

Majetek obce mohou tvořit:

- nemovitosti (půda, lesy, budovy apod.);
- movité věci (stroje, zařízení, přístroje apod.);
- nehmotný majetek (práva duševního vlastnictví, ochranné známky apod.);
- majetková práva (např. pohledávky);
- finanční investice (cenné papíry, peníze).

Jakožto veřejnoprávní korporace (právnícké osoby) mohou obce, v rámci ústavou a dalšími zákony vymezenými pravomocemi, se svým majetkem nakládat zcela samostatně. Právo mít vlastní majetek a samostatně s ním hospodařit patří mezi základní práva obce a je jedním z ekonomických předpokladů existence územních samosprávných celků. Velikost majetku a způsob hospodaření s ním má výrazný vliv na celkovou finanční situaci obce a na schopnost obce plnit své základní funkce.¹²² Povinností obce je nakládat se svým majetkem účelně a hospodárně a snažit se o jeho rozvoj. Obec musí svůj majetek chránit před poškozením, zničením, odcizením nebo zneužitím.¹²³

Obce mohou s majetkem disponovat těmito způsoby¹²⁴:

- pronajímat, prodávat, darovat nebo půjčovat jej;
- vkládat jej do zakládaných právnických osob;
- svěřovat jej svým zřizovaným příspěvkovým organizacím;
- vkládat jej do dobrovolných svazků obcí;
- ručit jím za úvěr;
- pojišťovat jej;
- získávat jej bezúplatným převodem;
- zdědit jej či jej obdržet darem;
- vytvářet jej výstavbou a vlastní činností;
- nakupovat jej.

---

¹²¹ § 2 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

¹²² PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: Teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007, s. 201.

¹²³ § 38 odst. 1 a 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění.

¹²⁴ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: Teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007, s. 207–208.

6. ROZPOČET OBCE

Rozpočet obce je decentralizovaný peněžní fond, ve kterém se shromažďují veškeré příjmy obce, které se rozdělují a používají k financování veřejných a smíšených statků prostřednictvím veřejného sektoru územní samosprávy nebo prostřednictvím soukromého sektoru. Rozpočet a rozpočtový proces lze označit za nástroj k zabezpečení a financování obecní politiky. Rozpočet obce bilancuje příjmy a výdaje za rozpočtové období, toto období je shodné kalendářním rokem.¹²⁵

Rozpočet může být sestaven¹²⁶

- jako vyrovnaný (v takovém rozpočtu jsou příjmy rovné výdajům),
- deficitní (příjmy jsou menší než výdaje);
- přebytkový (příjmy převažují nad výdaji).

6. 1. Obsah rozpočtu

Obsahem rozpočtu jsou příjmy, výdaje o ostatní peněžité operace včetně tvorby a použití peněžních fondů.¹²⁷

Příjmy obce tvoří¹²⁸:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv;
- příjmy z výsledků vlastní činnosti;
- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob;
- příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, příjmy z vybraných pokut a odvodů;
- příjmy z místních poplatků;
- výnosy daní nebo podíly na nich;
- dotace ze státního rozpočtu, ze státních fondů a z rozpočtu kraje;
- prostředky získané ze správní činnosti ostatních orgánů státní správy;
- přijaté peněžité dary a příspěvky;
- ostatní příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů obce.

---

¹²⁵ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: Teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007, s. 53.

¹²⁶ Tamtéž, s. 62.

¹²⁷ §6 odst. 1 zákona č. 205/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

¹²⁸ §7 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

Výdaje obce se skládají z¹²⁹:

- závazků vyplývajících pro obec z plnění povinností uložených jí zákony;
- výdajů na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména jde o výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj;
- výdajů spojených s výkonem státní správy, ke které je obec pověřena zákonem;
- závazků vyplývajících pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupila;
- závazků přijatých v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty včetně příspěvků na společnou činnost;
- úhrady úroků z přijatých půjček a úvěrů;
- výdajů na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům;
- výdajů na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec;
- ostatních výdajů uskutečněných v rámci působnosti obce včetně darů a příspěvků na sociální či jiné humanitární účely.

6. 2. Rozpočtový proces

Rozpočtový proces je souhrn činností nezbytných pro řízení hospodaření obce v daném rozpočtovém období.¹³⁰

Tento proces lze rozdělit do následujících fází¹³¹:

- analýza minulosti a stanovení priorit následujícího rozpočtového období;
- sestavení návrhu rozpočtu;
- projednávání návrhu rozpočtu;
- schválení návrhu rozpočtu;
- kontrola plnění rozpočtu;
- závěrečný účet – přehled o skutečném plnění rozpočtu;
- následná kontrola;

---

¹²⁹ § 9 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.

¹³⁰ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: Teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007, s. 64.

¹³¹ Tamtéž.

- aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu.

Sestavení návrhu rozpočtu a tvorbu podkladů má na starosti výkonný orgán obce, většinou se jedná o finanční odbor. Tento návrh rozpočtu vychází z tzv. rozpočtového výhledu.¹³²

Rozpočtový výhled slouží ke střednědobému finančnímu plánování. Sestavuje jej každá obec proto, aby měla přehled o svých finančních zdrojích a potřebách v delším časovém horizontu. Rozpočtový výhled obsahuje základní ukazatele, jako jsou: celkové příjmy, výdaje, pohledávky a závazky obce.¹³³

V okamžiku, kdy je návrh rozpočtu sestaven, dochází k jeho projednávání radou obce a finančním výborem. Pokud tyto orgány mají k návrhu rozpočtu nějaké připomínky, je úkolem finančního výboru jejich připomínky do návrhu rozpočtu zpracovat. Pokud rada obce a finanční výbor nemají k návrhu rozpočtu další připomínky, následuje schvalování rozpočtu, které je v pravomoci zastupitelstva obce. Schválený rozpočet musí být reálný, pravdivý a úplný.

V případě, že rozpočet není schválený do nového rozpočtového období, nastává situace, kdy obec hospodaří podle rozpočtového provizoria. Rozhodnutí o způsobu hospodaření podle rozpočtového provizora je plně v moci zastupitelstva obce. Obec v takovéhle situaci hospodaří buď podle rozpočtu předchozího období, nebo podle plánovaného rozpočtu.

Během rozpočtového roku může docházet k nesrovnalostem mezi schváleným rozpočtem a skutečností. Tyto nesrovnalosti mohou být způsobeny různými faktory, např. změnami zákonů, organizačními změnami, nepředvídatelnými skutečnostmi, jako jsou např. povodně. V takovém případě je možná změna rozpočtu, kterou schválí zastupitelstvo obce, dále je možno využít prostředky z mimorozpočtových zdrojů (např. z fondů rezerv a rozvoje) a nebo mohou být realizována rozpočtová opatření. Těmito opatřeními jsou povolené přesuny rozpočtových prostředků mezi jednotlivými druhy příjmů a výdajů rozpočtu, povolené překročení rozpočtu podřízené organizace a vázání rozpočtových prostředků na daný účel.

---

¹³² PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: Teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007, s. 64.

¹³³ Tamtéž, s. 68.

Obec je povinna nechat si po skončení kalendářního roku zkontrolovat své hospodaření. Kontrolu provádí buď krajský úřad, soukromý auditor nebo auditorská společnost. Zpráva o přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok je nedílnou součástí projednávání závěrečného účtu obce.

Závěrečný účet obce vypracovává finanční výbor a rada obce. Musí obsahovat údaje o hospodaření s příjmy a výdaji v plném členění rozpočtové skladby. Součástí musí být také údaje týkajících se dalších finančních operací. Závěrečný účet obce musí být natolik podrobný, aby bylo možno dobře zhodnotit finanční hospodaření obce a jí zřízených či založených právnických osob a hospodaření s jejich majetkem. Součástí zprávy k závěrečnému účtu by měla tvořit analýza faktorů, které ovlivnily plnění příjmů a výdajů rozpočtu obce, a návrh opatření, která by přispěla k jejich omezení. Návrh závěrečného účtu musí být nejméně 15 dnů před projednáváním zastupitelstvem zveřejněn, aby se k němu mohli vyjádřit i občané obce. Zastupitelstvo obce má povinnost projednat závěrečný účet do 30. června následujícího roku.¹³⁴

6. 3. Finanční problémy obcí

6. 3. 1. Zadluženost obcí

Stále více obcí v České republice hospodaří rizikově. V roce 2012 zadluženost vykázalo 3217 z celkového počtu 6246 obcí, tedy více než polovina. Dle údajů Ministerstva financí ČR celková zadluženost obcí stoupá: „Obce (včetně jimi zřízených příspěvkových organizací) vykázaly ke konci roku 2012 celkový dluh ve výši 90, 0 miliard Kč.“¹³⁵ Celková výše dluhů obcí se skládá z bankovních úvěrů poskytnutých peněžními ústavami, z emitovaných komunálních dluhopisů, z přijaté návratné finanční pomoci a ostatních dluhů, jako jsou například půjčky ze státního rozpočtu a z rozpočtů státních fondů. V porovnání s předchozím rokem 2011 vzrostla celková zadluženost obcí o 9,2 %. Z hlediska velikostí obcí lze říci, že nejmenší dluhy vykazují malé obce, s rostoucím počtem obyvatelstva a velikostí

---

¹³⁴ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: Teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007, s. 64 – 67.

¹³⁵Zadluženost územních rozpočtů v roce 2012. In: *Ministerstvo financí České republiky*. [online] 2013 [2013-01-01].

Dostupné z www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/monitoring/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu/2013/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu-v-2012-11641

obce míra zadluženosti stoupá (největší zadluženost vykazuje hl. město Praha, Plzeň, Brno a Ostrava).¹³⁶

Zadluženost obce vedoucí k neschopnosti plnit její závazky a zabezpečení základního chodu obce někdy bývá důvodem ukončení práce obecního zastupitelstva. Členové zastupitelstva nejsou v takových případech dále ochotni pokračovat ve výkonu svých mandátů, občané mohou odmítnout navrhnout a zvolit nové zástupce ve volbách. Obec se proto dostává pod dočasnou správu státu, nepříjemné a absurdní situace (vezmeme-li v úvahu ústavně zakotvené právo na demokratickou samosprávu obce vykonávanou občany). Absence zastupitelstva má na chod obce mnoho negativních dopadů. Úlohu zastupitelstva nemůže dostatečně nikdo nahradit, ani ministerstvem jmenovaný správce obce. Pokud se obec dostane do finančních problémů, je třeba co nejdříve obrátit se na Ministerstvo financí a konzultovat s ním možné varianty řešení situace. Obci může být například poskytnuta finanční výpomoc ze státního rozpočtu.

Pro obce neplatí v soukromoprávních vztazích žádná privilegia, na obecní majetek tedy může být uvalena exekuce, pokud obec neplní své závazky. Při exekuci obecního majetku může být zabaven veškerý movitý i nemovitý majetek obce a obestaveny účty. Nemohou být však zabaveny prostředky, které musí být v souladu s právními předpisy použity pouze k určitému účelu – příkladem jsou účelové dotace.¹³⁷

Současná právní úprava situaci, kdy obec není schopna plnit své závazky, uspokojivě neřeší. Vezme-li se v úvahu zvyšující se počet případů silně zadlužených obcí, je pravděpodobné, že v budoucnu se bude muset tento problém legislativně řešit. „V rámci případných legislativních kroků se nabízí změna v hospodaření obcí a jeho přezkoumávání dle zvláštního zákona, který, jak se ukazuje, není způsobilý předcházet sebezničujícímu hospodaření obcí, ve své současné podobě neplní svůj účel a je mnohdy spíše jen byrokratickou zátěží. Zvýraznit lze dále na údernost správních deliktů v oblasti hospodaření obcí dle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Jako další diskusní

---

¹³⁶ Zadluženost územních rozpočtů v roce 2012. In: *Ministerstvo financí České republiky*. [online] 2013 [cit. 2013-10-1] Dostupné z www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/monitoring/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu/2013/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu-v-2012-11641

¹³⁷ Správce obce obec neoddluží. In: *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online] 2013 [cit. 2013-10-1]. Dostupné z www.mvcr.cz/clanek/spravce-obce-obec-neoddluzi-30881.aspx

legislativní náměty lze zmínit rozšíření působnosti insolvenčního zákona na obce, na které se nyní nevztahuje, jakož i úpravu právního zániku obce v případě dlouhodobého nezájmu jejich občanů o správu vlastních veřejných záležitostí, a to administrativním připojením k jiné obci po vyřešení právního osudu majetku a závazků zanikající obce, aby připojením nebyla poškozená jiná obec.“¹³⁸

6. 3. 2. Monitoring hospodaření obcí

Na základě usnesení vlády ČR č. 1395/ 2008, o monitoringu hospodaření obcí, zpracovává Ministerstvo financí ČR monitoring hospodaření obcí.

Monitoring hospodaření obcí je nástrojem, který slouží ke zhodnocení hospodářské situace obcí. Zakládá se na sledování soustavy osmnácti informativních a monitorujících ukazatelů u obcí a jimi zřízených příspěvkových organizací. Výsledné hodnoty ukazatelů signalizují možné riziko hospodářské situace obce.¹³⁹ „Ministerstvo financí každoročně provede, z předložených finančních a účetních výkazů, výpočet soustavy informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU) za všechny obce a vyhodnotí výsledky výpočtů.“¹⁴⁰ Obcím, u kterých zjistí Ministerstvo financí po vyhodnocení získaných informací vážné problémy s platební schopností, nabídne spolu s Ministerstvem vnitra pomoc, sestávající z analýzy existujících problémů a návrhu doporučení, jak situaci řešit.¹⁴¹ Za rok 2012 bylo do monitoringu hospodaření obcí zahrnuto 6 244 obcí, 2 obce svou účetní uzávěrku nedodaly včas. Na základě zpracovaných analýz lze například konstatovat, že z hlediska platební schopnosti jsou nejvíce ohroženy obce, kterým byl nařízen odvod za porušení rozpočtové kázně, a obce, které chybně investovaly. Dalším problémem je nedodržení dotačních podmínek projektů podpořených z fondů Evropské unie a národních dotačních programů. Vysoké riziko platební neschopnosti bylo zjištěno u třech obcí (Bublava, Prameny a Turovice), které se snaží riziko platební neschopnosti odvrátit. U ostatních obcí, u kterých došlo

---

¹³⁸ Správce obce obec neoddluží. In: *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online] 2013 [cit. 2013-10-01]. Dostupné z www.mvcr.cz/clanek/spravce-obce-obec-neoddluzi-30881.aspx

¹³⁹ Zadluženost územních rozpočtů v roce 2012. In: *Ministerstvo financí České republiky*. [online] 2013 [cit. 2013-10-01]. Dostupné z www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/monitoring/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu/2013/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu-v-2012-11641

¹⁴⁰ Podrobněji Monitoring hospodaření obcí – soustava informativních a monitorujících ukazatelů. In: *Ministerstvo financí České republiky*. [online] 2013 [cit. 2013-10-01]. Dostupné z www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/hospodareni-kraju-a-obci/monitoring-hospodareni-obci

¹⁴¹ Monitoring hospodaření obcí – soustava informativních a monitorujících ukazatelů. In: *Ministerstvo financí České republiky*. [online] 2013 [cit. 2013-10-01]. Dostupné z www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/hospodareni-kraju-a-obci/monitoring-hospodareni-obci

k překročení stanovených hodnot monitorujících ukazatelů, se riziko platební neschopnosti ukázalo jako dočasné a nemělo by tedy u nich dojít k vážným problémům s platební schopností.¹⁴²

---

¹⁴² Zadluženost územních rozpočtů v roce 2012. In: *Ministerstvo financí České republiky*. [online] 2013 [cit. 2013-10-01]. Dostupné z www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/monitoring/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu/2013/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu-v-2012-11641

PRAKTICKÁ ČÁST

1 . CHARAKTERISTIKA MĚSTYSE DAVLE

Městys Davle se nachází ve Středočeském kraji. Leží cca 25 km jižně od hlavního města Prahy na soutoku řek Vltavy a Sázavy. Okolí Davle je vyhledávaným turistickým cílem, Davlí probíhá Posázavská stezka, v blízkém okolí vede Povltavská stezka.

Davle je dostatečně občansky vybavena. Nachází se zde základní, mateřská a základní umělecká škola, knihovna, zdravotnické zařízení, lékárna, stanoviště záchranné služby, pošta, spořitelna, několik prodejen s různými druhy zboží, sportovní hala, sportovní areál, společenský sál, několik restaurací a ubytovacích zařízení, autoservis s pneuservisem a čerpací stanice. Pro okolní obce plní Davle funkci přirozeného centra.

1.1 Historie Davle

První písemná zmínka o Davli je spojena se vznikem benediktinského kláštera sv. Jana Křtitele na Ostrově, který založil kníže Boleslav II. v roce 999. Podle názorů historiků je Davle staršího původu než klášter, nicméně rok 999 je prvním rokem, kdy lze její existenci jistě potvrdit. V bule papeže Klimenta V. z roku 1310 je psáno o Davli jako o oppidu – o městyši.¹⁴³ Ve středověku byla Davle tržním městečkem, jehož význam plynul z výhodné polohy u důležitých vodních cest. Městys Davle byl místem, kde žili drobní řemeslníci, zemědělci a dělníci, kteří pracovali na řece jako plavci nebo v lomech, cihelnách i na stavbě hlavního města Prahy. Hlavním zdrojem obživy obyvatel bylo zemědělství, rybářství, včelařství a chov dobytka. Ve druhé polovině 13. století se stalo okolí Davle místem naleziště zlata. Okolí soutoku řek Vltavy a Sázavy bylo jedním ze známých hornických okrsků Čech.¹⁴⁴

Po zrušení kláštera se stala Davle součástí Slapského panství a dostala se pod správu administrací státních statků. Od roku 1849 byla spravována obecním zastupitelstvem a rychle vzkvétala.¹⁴⁵

---

¹⁴³ NOVÁK, Jan. *Historie a současnost Davle*. Davle, 1975. s. 5.

¹⁴⁴VANČURA, Karel. *Davle u Prahy*. Davle, 1999. s. 25 – 26.

¹⁴⁵ Tamtéž, s. 9.

1. 2. Navrácení titulu městys

Jak již bylo uvedeno, Davle v minulosti používala označení *městys*. Tento prestižní titul dříve uděloval panovník úspěšnému spádovému sídlu, které mělo ráz městečka. Po roce 1948 se přestal titul používat.

V roce 2006 byla schválena novela zákona o obcích, která statut městyse opět zavedla. Starosta Davle, pan Mgr. Jiří Prokůpek, po rozhodnutí zastupitelstva obce požádal Parlament ČR o ustanovení Davle městysem. 11. března 2008 bylo jeho žádosti vyhověno a Davli tak byl od tohoto data navrácen titul městys.¹⁴⁶

1. 3. Symboly

Symboly městyse Davle jsou vlajka a znak. Oba symboly byly v roce 2004 schváleny Parlamentem ČR.

Znak je odvozen z opatského znaku Ostrovského kláštera. Ve znaku Davle je hlava sv. Jana Křtitele na míse v paprscích vycházejícího slunce. „V červeném štítě ve zlaté míse doleva obrácená hlava sv. Jana Křtitele přirozené barvy obklopená zlatou svatozáří s jedenácti paprsky.“¹⁴⁷

Vlajku tvoří: „červený list, uprostřed k vlajčímu okraji obrácená hlava sv. Jana Křtitele ve žluté míse, obklopená žlutou svatozáří s jedenácti paprsky. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.“¹⁴⁸

1. 4. Území městyse Davle

Městys Davle se skládá ze dvou katastrálních území v celkové výměře 749 ha. Městys se dělí na tři části: Davli, Sloup a Sázavu.

Na území městyse najdeme obytnou zástavbu, veřejnou infrastrukturu, zemědělskou půdu, lesy, veřejnou zeleň, prostor pro sportovní aktivity i hřbitov.

1. 5. Obyvatelé Davle

Počet obyvatel v Davli k 1. 1. 2012 dosahuje 1386 a každým rokem nepatrně roste. Průměrný věk obyvatel je 41,6 let.¹⁴⁹

---

¹⁴⁶ Titul městys. In: *Městys Davle*. [online] 2013[cit. 2013-11-11]. Dostupné z: http://www.obecdavle.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=99&Itemid=127

¹⁴⁷ Symboly Davle. In: *Městys Davle*. [online] 2013[cit. 2013-11-11]. Dostupné z: http://www.obecdavle.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=98&Itemid=126

¹⁴⁸ Symboly Davle. In: *Městys Davle*. [online] 2013[cit. 2013-11-11]. Dostupné z: http://www.obecdavle.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=98&Itemid=126

Davle je vyhledávaným turistickým a rekreačním centrem (v Davli se nachází cca 600 rekreačních objektů), počet obyvatel se tedy především v letních měsících významně zvyšuje. Tento nárůst provází některé problémy, například silný automobilový provoz skrz městys, nedostatek parkovacích míst u prodejen, přeplněnost příměstské dopravy, problematické likvidování komunálního odpadu chataři a zakládání černých skládek.

Většina obyvatel Davle dojíždí za prací a do středních a vysokých škol do hlavního města. Díky blízkosti Prahy je v Davli nízká míra nezaměstnanosti - cca 2%. V Davli je k dispozici zhruba 380 pracovních míst, největší podnikatelský subjekt - zpracování masa a výroba uzenin „U Dolejších“ poskytuje 70 pracovních míst.¹⁵⁰

1. 6. Spolková činnost a kulturní život

Spolková činnost v Davli má mnohaletou tradici. Od roku 1897 zde působí spolek Vltavan, který pořádá kulturní akce, výlety, kladení věnců, koncerty a brigády. Dalším spolkem působícím v Davli je Sbor dobrovolných hasičů, jehož tradice je dlouhá již 125 let. Významným je i spolek davelských sportovců - TJ Slavoj Davle (založený v roce 1924) pořádající sportovní a některé společenské akce.

Občané Davle mají mnoho příležitostí k zábavě a kulturnímu vyžití. Kulturní akce pro občany pořádá samotný městys, ale také davelské školy, spolky a kluby.

U dětí jsou oblíbené akce jako Karneval, Dětský den, Drakiáda, Dýňobraní, Halloween, Rozsvěcení vánočního stromečku a Mikulášská besídka.

Dospělí oceňují výstavy všeho druhu, vítání občánků, hudební koncerty, besedy, plesy, zábavy, taneční a vzdělávací kurzy, „kafíčka pro seniory“, vánoční trhy, sportovní akce a turnaje.

1. 7. Vize rozvoje městyse Davle

Vize rozvoje městyse Davle je projekt, v rámci něhož dostali občané městyse možnost vyjádřit spolu se svými názory a připomínkami k současnému stavu městyse i nápady a návrhy na jeho budoucí rozvoj. Na internetových stránkách

---

¹⁴⁹ Statistické údaje obce Davle. In: *Městys Davle*. [online] 2013[cit. 2013-11-11]. Dostupné z: www.obecdavle.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=2&Itemid=130

¹⁵⁰ Strategický plán. In: *Městys Davle*. [online] 2013[cit. 2013-11-11]. Dostupné z: http://www.obecdavle.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=34&Itemid=135

městys Davle je občanům k dispozici dotazník¹⁵¹, který si klade za cíl zjistit současné problematiku oblasti městysu a to, jak si občané představují svůj městys v budoucnu, kam by měl směřovat jeho vývoj. Po dokončení projektu budou začátkem příštího roku zveřejněny jednotlivé připomínky, nápady a podněty, ke kterým se občané budou moci blíže vyjádřit. Dále budou vybrány a zpracovány určité náměty do podoby architektonických studií, které budou následně zrealizovány.¹⁵²

---

¹⁵¹ Viz příloha č. 5.

¹⁵² Vize rozvoje městysu Davle. In: *Městys Davle*. . [online] 2013[cit. 2013-11-18]. Dostupné z: <https://sites.google.com/site/vizerozvojedavle/home>

2. ORGÁNY MĚSTYSE DAVLE

Orgány městyse Davle jsou zastupitelstvo, starosta, místostarosta a úřad městyse. Zastupitelstvem je zřízen finanční a kontrolní výbor, jehož existence je dána zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění. Funkci poradních orgánů zastupitelstva vykonává kulturní komise a komise životního prostředí.

2. 1. Zastupitelstvo městyse

V současné době má zastupitelstvo městyse Davle 11 členů. Při posledních volbách v roce 2010 bylo do obecního zastupitelstva ze třech kandidátních listin zvoleno 8 členů ze Sdružení nezávislých kandidátů a 3 členové ze SNK Za čistou a bezpečnou Davli. Zastupitelstvo zasedá pravidelně a podle potřeby, většinou jednou za dva měsíce. Místem konání zastupitelstva je buď obřadní síň úřadu městyse Davle, nebo sál hotelu Pivovar v Davli. Výše účasti občanů na zasedání zastupitelstva je závislá na předem zveřejněném programu zasedání. V tomto roce byly hlavními body na programu zasedání:

- změny rozpočtu;
- čtvrtletní rozbor hospodaření;
- směny, prodeje, odkupy a pronájmy pozemků;
- schválení úvěru od KB ve výši 2 000 000 Kč;
- smlouvy o zřízení věcného břemene s ČEZ Distribuce, a.s.;
- schválení nájemních, odkupních a prodejních smluv s firmami MILOTA, Asekol, s. r. o., Porr, a. s., Avers s. r. o. aj.

2. 1. 1. Výbory zastupitelstva

Zastupitelstvem byl zřízen finanční a kontrolní výbor.

Finanční výbor má tři členy. Náplní práce tohoto poradního orgánu zastupitelstva jsou záležitosti týkající se hospodaření obce, přípravy a správy rozpočtu, nakládání s majetkem obce a dalších ekonomických záležitostí.

Kontrolní výbor je složen taktéž ze tří členů. Plní funkci poradního orgánu zastupitelstva. Má na starosti kontrolu plnění usnesení zastupitelstva, dodržování právních předpisů úřadem městyse a ostatními výbory zastupitelstva.

2. 1. 2. Kulturní komise a komise životního prostředí

Kulturní komise je iniciativní a poradní orgán zastupitelstva v oblasti kultury, volného času a sociální péče. Snahou komise je péče o rozvoj kulturního dění v městysi, vzdělávání a zachovávání kulturních tradic a o vytváření prostoru pro setkávání občanů. Komise má pět členů.

Komise životního prostředí má na starosti postupy a materiály týkající se oblasti životního prostředí. Spolupracuje se zastupitelstvem obce při zpracovávání krátkodobých i výhledových opatření v oblasti životního prostředí a investičních akcích. Tato komise je čtyřčlenná.¹⁵³

2. 2. Starosta a místostarosta městyse

Starostou městyse Davle je již několik funkčních období pan Mgr. Jiří Prokůpek. Občané si výsledků jeho práce pro obec váží, v posledních volbách do zastupitelstva městyse získal od voličů nejvyšší počet hlasů ze všech kandidátů.

Místostarostou obce je pan Mgr. Jaromír Němec. Od 1. 10. 2013 vykonává nově svoji funkci jako uvolněný člen zastupitelstva obce.

Pan starosta byl ochotný a odpověděl mi na několik otázek týkajících se jeho práce pro městys:

Pane starosto, co se Vám za dobu působení ve funkci starosty podařilo, na co jste pyšný, co považujete za úspěch?

Mezi největší úspěchy řadím jednoznačně dokončení výstavby tlakové kanalizace a čističky odpadních vod, rozšíření a rekonstrukci mateřské školy, rekonstrukci základní školy a dostavbu tělocvičny. Povedlo se nám opravit některé místní komunikace a vystavět nové veřejné osvětlení. Úspěchem také bylo ocenění za květinovou výzdobu a milé prostředí stanice a za zachování a udržování tradic Posázavského pacifiku v soutěži *O nejkrásnější nádraží České republiky 2009*. V soutěži *Vesnice roku* jsme v minulém roce získali Diplom za sportovní činnost mládeže a v letošním roce jsme v soutěži *Vesnice Středočeského kraje roku 2013* získali Bílou stuhu, která se uděluje za činnost mládeže, a dále ocenění za nejlepší video.

---

¹⁵³ Komise zastupitelstva. In: *Městys Davle*. [online] 2013[cit. 2013-11-11]. Dostupné z: http://www.obecdavle.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=57&Itemid=146

Co se Vám zatím nedaří realizovat, co plánujete do budoucna?

Je potřeba opravit ještě velké množství komunikací, dost jich je ve špatném stavu. Rádi bychom také vybudovali v Davli park s novým dětským hřištěm a nové hřiště na Sázavě. Chtěli bychom rekonstruovat dvůr u vzdělávacího centra Vltavanka. Problémem je stav dešťové kanalizace, je potřeba nová. Také bychom chtěli vybudovat v okolí soutoku rozhlednu a nějakým způsobem zvelebit Ostrov a udělat z něj pro turisty zajímavější místo. Projektů, které by byly třeba realizovat, je mnoho a vše samozřejmě záleží na financích.

Jaké projekty v Davli v současnosti probíhají?

Opravuje se komunikace u mateřské školy a vlakového nádraží. Buduje se nový chodník u sídliště a křižovatka ve Sloupu. V budově základní školy probíhá počítačový kurz *Senioři komunikují*, na který jsme obdrželi dotaci z Nadačního fondu manželů Livie a Václava Klausových.

V Davli právě probíhá projekt *Vize rozvoje městyse Davle*, jaký je zájem občanů o něj, kolik jste dosud obdrželi vyplněných dotazníků?

Musím říct, že zájem občanů je poměrně veliký. Zatím bylo odevzdáno 50 písemných dotazníků a zhruba 20 dotazníků v elektronické podobě. Sešlo se docela dost zajímavých nápadů, kterými se budeme dále zabývat.

Kde vidíte největší problémy, s kterými se Davle potýká?

V létě je největším problémem množství aut, které obcí projíždí, a s tím spojený hluk, smog a ztížené parkování. Rozpočet obce dost zatěžuje likvidace komunálního odpadu. A v zimě zase představuje problém pálení odpadu a tím způsobený zhoršený stav ovzduší.

V poslední době se diskutuje o změně způsobu volby starostů obcí. Jaký je váš názor na přímý způsob volby?

Byl bych pro přímou volbu. Ale bylo by nutné změnit zákon. Starostové by měli mít větší pravomoci, protože v okamžiku, kdy zastupitelstvo bude mít větší pravomoci než starosta a nebude s ním souhlasit, jednoduše ho přehlasuje a starosta sám nic nezmůže.

Jak se Vám osobně spolupracuje se zastupitelstvem?

Byly doby, kdy opozice dělala problémy. Jak se říká „házeli člověku klacky pod nohy“. Nastávaly dohady a bylo těžké cokoliv prosadit. V současné době nemám

žádný větší problém. Samozřejmě někdy se situace trochu zkomplikuje, ale zatím jsme se vždy nějakým způsobem přijatelným pro všechny domluvili.

Příští rok se konají volby do obecních zastupitelstev. Budete kandidovat?

Ano, budu. Za dobu co jsem ve funkci se mi povedlo dost věcí udělat, dokončit a některé rozdělat. Člověk má v hlavě spoustu nápadů, dá si nějaký cíl a směr, kam by chtěl, aby obec směřovala, a já bych byl rád u toho a měl možnost to nějakým způsobem ovlivnit.

2. 3. Úřad městyse Davle

Úřad městyse se skládá ze starosty, místostarosty a čtyř zaměstnanců úřadu (referentka úřadu městyse, referentka pokladny a podatelny, účetní, matrikářka). Pracovní poměr a vzdělávání úředníků územních samosprávních celků upravuje zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávních celků, v platném znění. Úřední hodiny úřadu jsou v pondělí (8:00 – 16:00) a ve středu (8:00 – 18:00), matrika má úřední hodiny v pondělí (12:00 – 16:00), ve středu (10:00 – 18:00) a ve čtvrtek (12:00 – 16:00). Z vlastní zkušenosti mohu poznamenat, že pracovníci úřadu jsou ochotné řešit záležitosti občanů i mimo úřední hodiny.

Pracovní náplní úřadu je¹⁵⁴:

- ❖ pronájem:
  - bytových a nebytových prostor,
  - hrobových míst;
- ❖ přijímat:
  - nájemné z bytových a nebytových prostor ve vlastnictví obce,
  - návrhy na vyhlášení místního referenda,
  - oznámení o shromáždění,
  - poplatky za nájem hrobových míst,
  - přihlášení k trvalému pobytu a ohlášení změny místa trvalého pobytu,
  - žádosti k instalování kamerového systému,
  - žádosti o kácení dřevin rostoucích mimo les,
  - žádosti o neinvestiční dotace v oblasti sportu,
  - žádosti o povolení k provozování výherních hracích automatů;

---

¹⁵⁴ Agendy úřadu městyse Davle. In: *Český informační server*. [online] 2013[cit. 2013-11-11]. Dostupné z: <http://www.statnisprava.cz/rstsp/adresar.nsf/i/65584>

- ❖ určovat popisná, orientační a evidenční čísla budov v městysi;
- ❖ vedení agendy přestupků;
- ❖ výběr poplatků:
  - za rekreační pobyt,
  - za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu,
  - za užívání veřejného prostranství,
  - za zhodnocení stavebních pozemků možností jejich připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace,
  - ze psů;
- ❖ vydávat platební výměry za neuhrazené místní poplatky;
- ❖ vydávat vyhlášku:
  - o chovu a držení zvířat na území městyse,
  - o místních poplatcích,
  - o nakládání s odpady,
  - o územních zónách pro výpočet daně z nemovitosti,
  - o výši příspěvku na částečnou úhradu nákladů mateřské školy,
  - o čistotě a pořádku v obci;
- ❖ vydávat řád pro hřbitov;
- ❖ vyhlášovat varovný signál Všeobecná výstraha.

Matrika¹⁵⁵:

- ❖ provádí:
  - zápisy do knihy manželství,
  - zápisy o určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů;
- ❖ přijímá:
  - doklady k uzavření manželství,
  - oznámení o narození dítěte a provádí zápisy do knihy narození,
  - oznámení o užívání české podoby cizojazyčného jména,
  - oznámení o úmrtí a provádí zápisy do knihy úmrtí,

---

¹⁵⁵ Úřad městyse Davle – Matrika. In: *Český informační server*. [online] 2013[cit. 2013-11-11]. Dostupné z: <http://www.statnisprava.cz/rstsp/adresar.nsf/i/14810>

- oznámení o znovu přijetí předchozího příjmení po rozvodu,
  - prohlášení o užívání dvou jmen,
  - prohlášení o užívání pouze jednoho příjmení,
  - prohlášení o volbě druhého jména,
  - protokoly o uzavření církevního sňatku,
  - souhlasné prohlášení osvojitelů o zvolení jména pro osvojence;
- ❖ přijímá žádosti:
- o nahlédnutí do matriční knihy, vystavení matričního dokladu a vydává výpisy z matrik – rodné, oddací a úmrtní listy,
  - o provedení zápisu příjmení ženy do matriční knihy,
  - o uzavření manželství a zajišťuje svatební obřad,
  - o vydání matričních dokladů – rodného, oddacího a úmrtního listu,
  - o vydání osvědčení a potvrzení o státním občanství ČR,
  - o vydání osvědčení o splnění požadavků zákona o rodině pro uzavření církevního sňatku,
  - o vydání vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství v cizině,
  - o vydání výpisu z evidence Rejstříků trestů,
  - o vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství,
  - o zápis do zvláštní matriky,
  - o zápis narození, uzavření manželství, úmrtí státních občanů ČR do zvláštní matriky v Brně,
  - o zápis příjmení v matriční knize v mužském tvaru,
  - o změnu jména nebo příjmení,
  - o změnu příjmení za trvání manželství,
  - o zprostředkování kontaktu;
- ❖ vede sbírku listin a matriční knihy narození, uzavření manželství a úmrtí;
- ❖ vydává:
- oddací listy,
  - osvědčení pro uzavření církevního sňatku,
  - potvrzení o skutečnostech zapsaných v matriční knize,
  - rodné listy,

- úmrtní listy,
- vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství v cizině.

Pověřeným obecním úřadem pro městys Davle je Městský úřad Jílové u Prahy. Obecním úřadem obce s rozšířenou působností, do jehož správního obvodu městys Davle patří, je městský úřad Černošice.¹⁵⁶

---

¹⁵⁶ Viz kapitola 4.5.1 Pověřený obecní úřad a kapitola 4.5.2. Obecní úřad obce s rozšířenou působností.

3. MAJETEK MĚSTYSE DAVLE

Majetkem městyse je vedle finančních prostředků i několik objektů (budova ZŠ, MŠ, školní jídelna, sportovní hala, budova úřadu, dům s pečovatelskou službou), pozemky, pozemní komunikace a chodníky, čistírna odpadních vod a tlaková kanalizace, veřejné osvětlení, hřbitov.

Údržba a rozvoj majetku obce představují pro městys vysoké finanční náklady. Městys v posledních letech provedl několik významných investic. Byla dokončena výstavba tlakové kanalizace a čistírny odpadních vod. Zmodernizována a rozšířena byla budova mateřské školy. Rekonstrukcí prošla taktéž základní škola a školní jídelna.

Průběžně je opravován nevyhovující stav některých pozemních komunikací a chodníků na území městyse. Údržbou pravidelně prochází i prostranství veřejné zeleně. Na některá veřejná prostranství byly umístěny nové lavičky a odpadkové koše, modernizovány jsou postupně zastávky hromadné dopravy.

V zimních měsících je pečlivě udržován bezpečný stav chodníků a cest.

Městys ohrožuje blízkost dvou velkých řek, v roce 2002 a 2013 postihla obec povodeň, s jejímiž následky se na některých místech městys stále potýká.

Do budoucna hodlá městys dále pokračovat v investování do rekonstrukce a modernizace obecních objektů, údržby veřejných prostranství a rekonstrukce pozemních komunikací a chodníků. Dalším cílem je vybudování informačního centra na území městyse a podpora společenských, kulturních akcí a sportovních akcí.¹⁵⁷

---

¹⁵⁷ Strategický plán. In: *Městys Davle*. [online] 2013[cit. 2013-11-11]. Dostupné z: http://www.obecdavle.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=34&Itemid=135

4. ROZPOČET MĚSTYSE DAVLE

Rozpočet městyse je přebytkový. V roce 2012 činily příjmy 32 412 240 Kč. Výdaje dosáhly celkové výše 28 692 395 Kč. Rozpočet pro rok 2013 počítá s příjmy ve výši 17 762 000 Kč (z toho 12 150 000 Kč daňové příjmy) a výdaji ve výši 17 205 000Kč.

Příjmy v roce 2012 tvořily:

1. Daňové příjmy v celkové výši 12 654 000 Kč skládající se z:

A)daní:

- daň z příjmů FO ze záv. činností,
- daň z příjmů FO,
- daň z příjmů FO vybír. srážkou,
- daň z příjmů PO,
- daň z příjmů PO za obec,
- daň z přidané hodnoty,
- daň z nemovitosti,

B)poplatků:

- správní poplatky,
- poplatek za znečištění ovzduší,
- poplatek za odnětí lesní půdy,
- poplatek za komunální odpad,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek ze vstupného,
- odvod z VHP,
- odvod z výtěžku provoz. hracích automatů,
- poplatek ze psů.

2. Nedaňové příjmy (příjmy z pronájmu a prodeje majetku, příjmy z vlastní činnosti apod.) v celkové výši 2 508 048 Kč.

3. Dotace ve výši 13 471 353 Kč.

4. Ostatní příjmy (odměny, dary).

Výdaje městyse tvoří z největší části (17 162 982 Kč):

- prostředky spojené s provozem a údržbou místních škol,
- výdaje na svoz komunálního odpadu,
- výdaje na veřejné osvětlení,
- výdaje na služby pro obec (komunální služby),
- další výdaje spojené s péčí o majetek městyse a jeho rozvoj.

Další významnou položkou (7 422 525 Kč) ve výdajích městyse zaujímá:

- správa úřadu městyse,
- platba daně za obec,
- ochrana obyvatelstva před povodní,
- odměny zastupitelstva,
- pojištění majetku,
- služby peněžních ústavů,
- výdaje na volby.

Zbytek položek ve výdajové části rozpočtu tvoří výdaje spojené s údržbou pozemních komunikací a chodníků, výdaje na sociální služby a pomoc občanům a provoz sboru dobrovolných hasičů.¹⁵⁸

---

¹⁵⁸ Rozbor hospodaření za rok 2012. In: *Městys Davle*. [online] 2013[cit. 2013-11-11]. Dostupné z: <http://www.obecdavle.cz//dokumenty/260-15vz.pdf>

Závěr

Každý žijeme v nějaké obci a týkají se nás záležitosti, které naše obec řeší, a rozhodnutí, jež činí. Orientace v oblasti samosprávy by měla patřit k základním vědomostem člověka. Znalost principů činnosti obecní samosprávy je pro občana konkrétní obce důležitým předpokladem při uplatňování jeho práv. Proto má téma obecní samosprávy důležité místo ve školním vzdělávání. Žáci se s ním poprvé setkávají na prvním stupni základní školy. Dle RVP je zařazeno do tematického okruhu *Místo, kde žijeme*, který je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*. Žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápat organizaci života v obci. Seznamují se s místem svého bydliště a jeho představiteli, začlení svoji obec (město) do příslušného kraje, poznávají symboly obce. Na druhém stupni základní školy je téma obecní začleněno do vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*, která navazuje na vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět*. V rámci tematického oboru *Výchova k občanství* se u žáků prohlubuje znalost obecní samosprávy. Žáci se seznamují s důležitými orgány a institucemi samosprávy i jejich úkoly a s významem a formami voleb do obecních zastupitelstev. Na středních školách je téma dále rozvíjeno v rámci občanského a společenskovedního základu.

Cílem bakalářské práce bylo teoretické i praktické popsání činnosti obecní samosprávy České republiky. Na základě prostudování příslušné literatury jsem vypracovala teoretickou část práce, která má za úkol předložit souhrnné informace týkající se činnosti obecní samosprávy v České republice. Tyto informace jsem doplnila o aktuální záležitosti: možnost zavedení přímého způsobu volby starostů a finanční problémy obcí. Na teoretickou část práce navazuje část praktická, která je obdobně strukturovaná jako teoretická část. Na konkrétním příkladu městyse Davle je zde ukázán princip fungování obecní samosprávy České republiky. Do této části práce je zapracován rozhovor se starostou obce, panem Mgr. Jiřím Prokúpkem.

Literatura

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, v platném znění

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v platném znění

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění

Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, v platném znění

BRŮNA, Miroslav. *Veřejná správa (po 1. lednu 2003)*. Praha: Institut pro místní správu, 2003.

ČEBIČOVÁ, Taisia et. al. *Obec, postavení, správa, činnost*. Praha: ISV, 1996. ISBN 80-85866-19-6.

HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 8. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7179-254-3.

KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007. ISBN 978-80-7201-665-5.

NOVÁK, Jan. *Historie a současnost Davle*. Davle, 1975.

NOVOTNÝ, Vladimír. *Územní samospráva a její organizace*. Praha: Eupres, 2005.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: Teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2097-5.

RŮŽKOVÁ, Jiřina et. al. *Historický lexikon obcí České republiky 1869 – 2005*. Praha: Český statistický úřad, 2006. ISBN 80-250-1277-8.

VANČURA, Karel. *Davle u Prahy*. Davle, 1999. ISBN 80-902615-3-1.

VEDRAL, Josef. *Obecné principy organizace a činnosti veřejné správy*. Praha: Institut pro místní správu, 2006.

Pamětní kniha městyse Davle

Kronika městyse Davle

Soutok, informační periodikum Městyse Davle, 2012, č. 343

Soutok, informační periodikum Městyse Davle, 2012, č. 344

Soutok, informační periodikum Městysse Davle, 2013, č. 345

Soutok, informační periodikum Městysse Davle, 2013, č. 346

Soutok, informační periodikum Městysse Davle, 2013, č. 347

Soutok, informační periodikum Městysse Davle, 2013, č. 348

Soutok, informační periodikum Městysse Davle, 2013, č. 349

Agendy úřadu městysse Davle. In: *Český informační server*. [online] 2013 [cit. 2013-11-11]. Dostupné z: <http://www.statnisprava.cz/rstsp/adresar.nsf/i/65584>

Analýza možností zavedení přímé volby starostů. In: *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2010 [cit. 2013-09-01]. Dostupné z: www.mvcr.cz/odk2/soubor/analyza-zavedeni-prime-volby-starostu-pdf.aspx

Komise zastupitelstva. In: *Městys Davle*. [online] 2013 [cit. 2013-11-11]. Dostupné z: http://www.obecdavle.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=57&Itemid=146

Monitoring hospodaření obcí – soustava informativních a monitorujících ukazatelů. In: *Ministerstvo financí České republiky*. [online] 2013 [cit. 2013-10-01]. Dostupné z <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/regulace/hospodareni-kraju-a-obci/monitoring-hospodareni-obci>

Obce se vyslovily pro zavedení přímé volby starostů. In: *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online]. 2010 [cit. 2013-09-01]

Dostupné: <http://www.mvcr.cz/clanek/obce-se-vyslovily-pro-zavedeni-prime-volby-starostu.aspx>.

Rozbor hospodaření za rok 2012. In: *Městys Davle*. [online] 2013 [cit. 2013-11-11]. Dostupné z: <http://www.obecdavle.cz//dokumenty/260-15vz.pdf>

Správce obce obec neoddluží. In: *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online] 2013 [cit. 2013-10-01]. Dostupné z www.mvcr.cz/clanek/spravce-obce-obec-neoddluzi-30881.aspx

Statistické údaje obce Davle. In: *Městys Davle*. [online] 2013 [cit. 2013-11-11]. Dostupné: www.obecdavle.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=2&Itemid=130

Strategický plán. In: *Městys Davle*. [online] 2013 [cit. 2013-11-11]. Dostupné z: http://www.obecdavle.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=34&Itemid=135

Symboly Davle. In: *Městys Davle*. [online] 2013 [cit. 2013-11-11]. Dostupné z: http://www.obecdavle.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=98&Itemid=126

Titul městys. In: *Městys Davle*. [online] 2013 [cit. 2013-11-11]. Dostupné z: http://www.obecdavle.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=99&Itemid=127

Usnesení vlády č. 8/2011. In: *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. 2011. [cit. 2013-09-01]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/usneseni-vlady-8-2011-pdf.aspx>

Úřad městyse Davle – Matrika. In: *Český informační server*. [online] 2013 [cit. 2013-11-11]. Dostupné z: <http://www.statnisprava.cz/rstsp/adresar.nsf/i/14810>

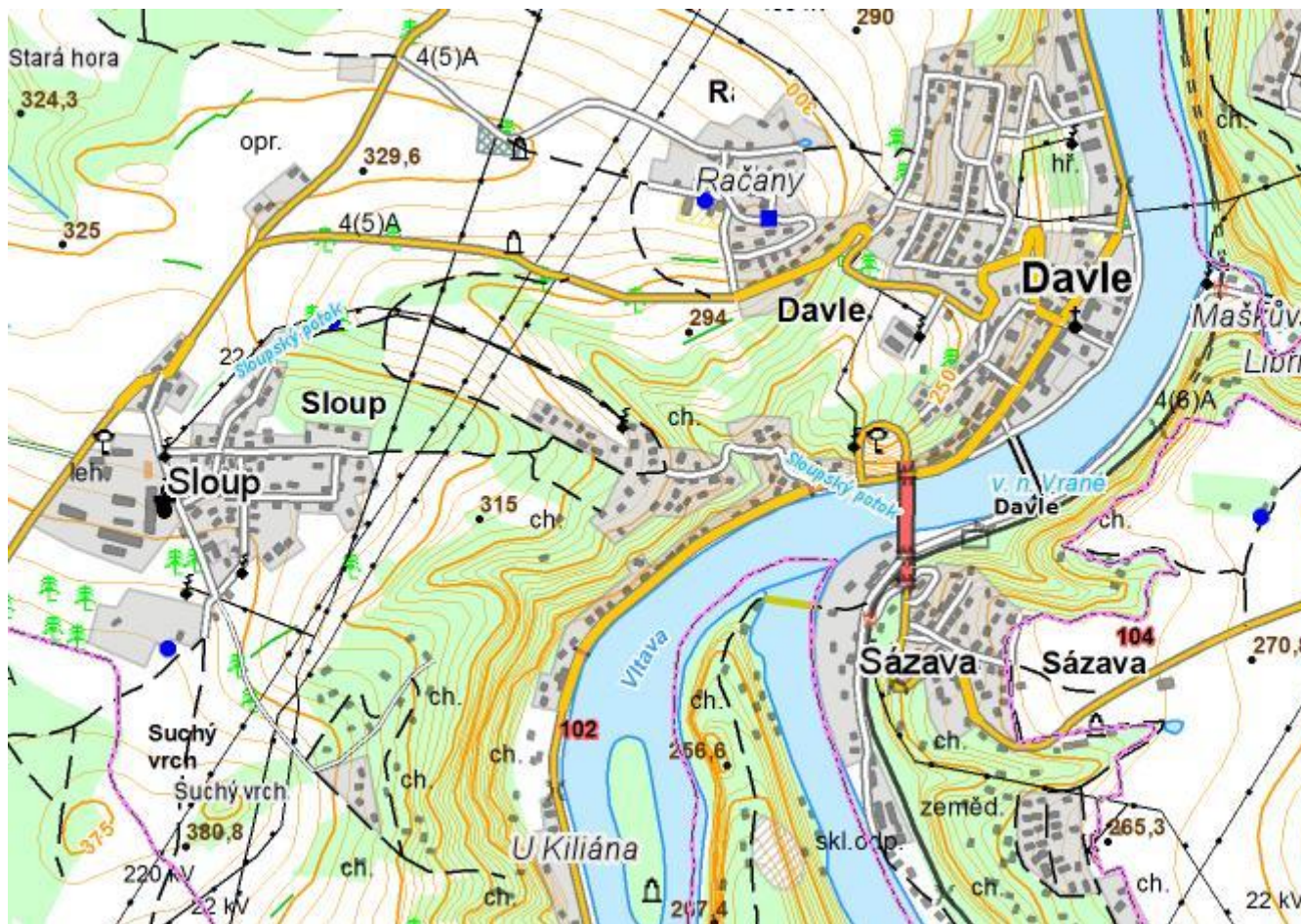
Vize rozvoje městyse Davle. In: *Městys Davle*. [online] 2013 [cit. 2013-11-18]. Dostupné z: <http://sites.google.com/site/vizerozvojedavle/home>

Zadluženost územních rozpočtů v roce 2012. In: *Ministerstvo financí České republiky*. [online] 2013 [cit. 2013-10-01] Dostupné z www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/monitoring/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu/2013/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu-v-2012-11641

Zavedení přímé volby starostů v malých obcích ve volbách v roce 2014 – informace o zrušení vládních úkolů. In: *Ministerstvo vnitra České republiky*. [online]. 2010 [cit. 2013-09-01] Dostupné z: www.mvcr.cz/clanek/zavedeni-prime-volby-starostu-v-malych-obcich-ve-volbach-v-roce-2014-informace-o-zruseni-vladnich-ukolu.aspx

Přílohy

Příloha č. 1 – Mapa Davle¹⁵⁹

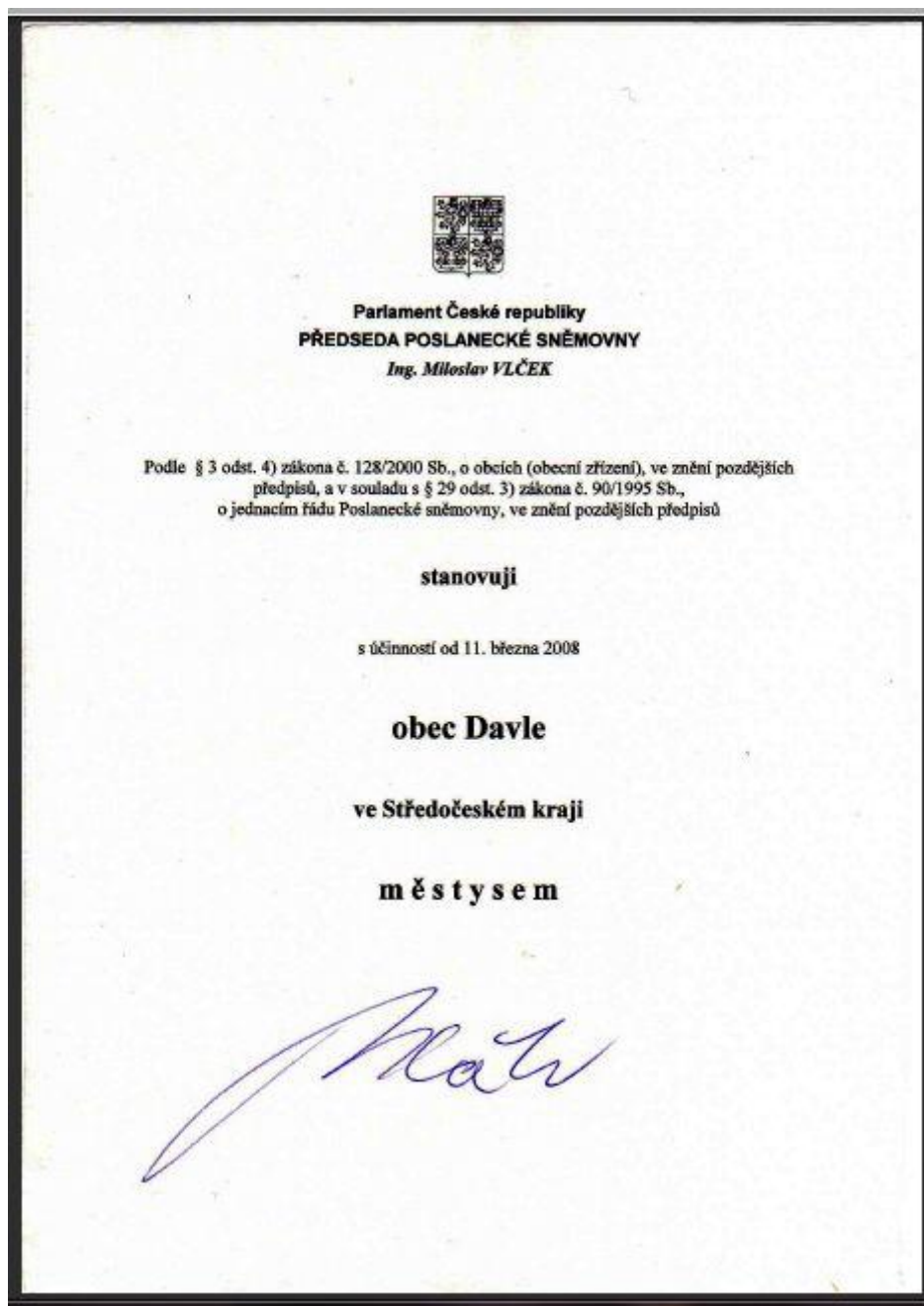

¹⁵⁹ Přejato z Mapy Davle. In: *Městys Davle*. [online] 2013[cit. 2013-11-11]. Dostupné z: http://www.obecdavle.cz/images/mapa_davle.html

Příloha č. 2 - Historický a současný snímek Davle

¹⁶⁰ Přejato z Titul Městys. In: *Městys Davle*. [online] 2013[cit. 2013-11-11]. Dostupné z: http://www.obecdavle.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=99&Itemid=127

Příloha č. 4 - Znak městyse Davle¹⁶¹

---

¹⁶¹ Převzato z Symboly Davle. In: *Městys Davle*. [online] 2013[cit. 2013-11-11]. Dostupné z: http://www.obecdavle.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=98&Itemid=126

Příloha č. 5 – Otázky z dotazníku *Vize rozvoje městyse Davle*¹⁶²

- 1) Co se Vám vybaví, když se řekne Davle?
- 2) Existuje v Davli či okolní krajině nějaké místo, které je podle Vás zajímavé, dnes zanedbané a zaslouží si rozvoj?
- 3) Mrzela Vás ztráta něčeho, co jste měli v Davli nebo okolí rádi a dnes to již není, případně se to změnilo?
- 4) Co se v poslední době změnilo v Davli k lepšímu?
- 5) Existuje v Davli nebo okolí místo nebo objekt, o kterém můžete říci: je to mé oblíbené místo, objekt ...
- 6) Existuje v Davli nebo okolí místo nebo objekt, o kterém můžete říci: nelíbí se mi.
- 7) Existuje v Davli nebo okolí místo nebo objekt, o kterém můžete říci: stydím se za něj.
- 8) Když za Vámi přijedou známí, kam je vezmete?
- 9) Chybí Vám nějaká pěšina či cesta nebo trasa pro pěší, cyklisty nebo vodáky spojující zajímavá místa, která nejsou dosud propojena?
- 10) Jaké kulturní či společenské možnosti podle Vašeho názoru v Davli chybí a Vy osobně byste je aktivně využívali?
- 11) Existují podle Vás možnosti sportu nebo volnočasových aktivit, které Vám osobně v Davli chybí? Jaké to jsou?
- 12) Chybí Vám v městyse nějaké služby nebo prodejny?
- 13) Myslíte si, že v Davli mohou být obnoveny některé zašlé tradice a činnosti pocházející z historie nebo založeny tradice nové? Napište které.
- 14) Myslíte si, že v Davli a okolí existuje potenciál, který by mohl výrazněji přilákat turismus?
- 15) Jaká by podle Vás měla být Davle v budoucnu? Jak si jí Vy představujete?
- 16) Přivítali byste v obci pořádání dvou tematicky zaměřených trhů do roka? Jakých?
- 17) Myslíte si, že by se Davle měla dále rozšiřovat o nové čtvrtě rodinných domů nebo být pouze postupně doplňována?
- 18) Jak by podle Vás měla vypadat zeleň ve městě. Uveďte místa ve městě i mimo město, která by se dala zkrášlit zelení.

---

¹⁶² Vize rozvoje městyse Davle. In: *Městys Davle*. . [online] 2013[cit. 2013-11-18]. Dostupné z: <https://sites.google.com/site/vizerozvojedavle/home>